

Liahona

Odkaz oddanosti a věrnosti pro budoucí generace, str. 44

Náš cíl: podělit se o evangelium se 100 lidmi, str. 18

Mocnější než zemětřesení, požáry či větry, str. 20

Pionýři – co jim pomáhalo jít kupředu? str. 24

„VYJADŘUJEME VDĚČNOST
ZA PIONÝRY SVATÝCH
POSLEDNÍCH DNŮ KDEKOLI NA
SVĚTĚ, KTEŘÍ PROŠLAPALI –
A PROŠLAPÁVAJÍ – CESTU
EVANGELIA PRO DALŠÍ, KTEŘÍ
PŘICHÁZEJÍ PO NICH.“

STARŠÍ RONALD A. RASBAND

Z článku „Věra jít neochvějně dál“, strana 24.

HLAVNÍ ČLÁNKY

12 **Svatí: Příběh Církve – kapitola 5: Vše je ztraceno**

Poté, co Joseph začal překládat desky s pomocí Martina Harrise, musí čelit následkům toho, že vydal rukopis z rukou.

NA OBÁLCE
Ilustrace David Green.

18 **Jak se nám podařilo dělit se o evangelium s druhými**

Never Chikunguwo
Když si budeme s vírou stanovovat cíle, abychom přivedli druhé ke Kristu, budeme požehnáni zázraky.

20 **Nepřestávejme pocíťovat**

Starší Jorge F. Zaballos
Ve světě plném neustálého hluku musíme naslouchat a hledat onen tichý, jemný hlas, abychom poznali Otcovu vůli.

24 **Víra jít neochvějně dál**

Starší Ronald A. Rasband
Naši pionýrští předkové, zatímco usilovali o to, aby se shromáždili v Sionu, snášeli nesmírné těžkosti.

30 **Udrželi si víru v osamocení**

Ryan W. Saltzgeber
Tito Svatí i navzdory tomu, že neměli k dispozici církevní budovu, či dokonce ani sbor, pracovali usilovně na zřízení Církve ve své vlasti.

36 **Kniha Mormonova mění lidem život**

Obrácení vyprávějí, jak jim Kniha Mormonova pomohla přijmout evangelium.

RUBRIKY

4 **Portréty víry:**
Viktor Barbinyagra

6 **Zásady pastýřské služby:**
Podávejte druhým soucitně pomocnou ruku

10 **U řečnického pultu:**
Vědět, kdo jste – a kým jste vždy byly
Sheri L. Dewová

40 **Hlasy Svatých posledních dnů**

80 **Než se opět sejdeme:**
Kniha Mormonova přináší hojnost
President Ezra Taft Benson

44

44 Tři cesty novodobých pionýrů

Sarah Keenanová

Tak jako v případě prvních pionýrů vyžaduje i dnes vstup do Církve odvahu a oběti.

48 Máte pocit, že jste bez spojení? Zkuste zpomalit

Charlotte Larcabalová

UVědomila jsem si, že můj zrychlený a nesoustředěný život mě vzdaloval od Boha.

Zkuste v tomto čísle najít schovanou liahonu. Nápověda: Kde pracuje tvůj děda?

59

50 Jak řešit obtížné otázky: 3 zásady, které mohou pomoci

Kladení otázek je skvělý způsob, jak posílit svědectví, a budete-li hledat odpovědi u Pána, obdržíte pomoc od Ducha.

54 Když služba byla těžká

Lyka T. Valdezová

Sloužit dědečkovi nebylo nic příjemného – dokud jsem nezměnila svůj postoj.

56 7 tipů, jak si připravit a přednést proslov

Sarah Hansonová

Mluvit na shromáždění může být děsivá představa. Ale díky těmto tipům si zvládnete připravit a přednést poutavý proslov.

58 Příprava na život: Co děláme v chrámu?

60 Případ sabatní skličivosti

Alyssa Nielsenová

Zjistila jsem, jak se mohu na sabatní den začít těšit, spíše než se ho děsit.

62 Plakát: Rozlosování turnaje

63 Slovo na závěr: Můžete být hodni vstupu do chrámu

Starší Quentin L. Cook

68

64 Isabellina cesta

Jessica Larsenová

Cesta měla být dlouhá, ale Isabellina rodina věděla, že návštěva chrámu bude stát za to.

66 Dobří prarodiče

Jenna Kofordová

Andrew byl nervózní, když se ve škole blížil Den s rodiči.

68 Konečně věčná rodina

Jane McBrideová

Mie se líbily vřelé pocity, které měla u své kamarádky Zoey.

70 Necht' vaše světlo září: Kamarád a misionář

72 Apoštolové svědčí o Kristu

Starší Gary E. Stevenson

73 Klub čtenářů Knihy Mormonovy: Helaman 5:12

74 Naše stránka

75 Kartička: Hrdinové Starého zákona

76 Příběhy z písem: Anna a Samuel

Kim Webb Reidová

79 Omalovánka: Mohu se dělit s druhými

Mezinárodní časopis Církve Ježíše Krista Svatých posledních dnů

První předsednictvo: Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks,
Henry B. Eyring

Kvorum Dvanácti apoštolů:

M. Russell Ballard, Jeffrey R. Holland, Dieter F. Uchtdorf,
David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson,
Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson,
Dale G. Renlund, Gerrit W. Gong, Ulisses Soares

Šéfredaktor: Hugo E. Martínez

Asistenti šéfredaktora: Randall K. Bennett, Carol F. McConkieová

Poradci: Brian K. Ashton, Bonnie H. Cordonová, LeGrand
R. Curtis Jr., Edward Dube, Sharon Eubanková, Donald L. Halstrom,
Douglas D. Holmes, Erich W. Kopischke

Výkonný ředitel: Richard I. Heaton

Ředitel církevních časopisů: Allan R. Loyborg

Manažer obchodu: Garff Cannon

Výkonný redaktor: Adam C. Olson

Asistent výkonného redaktora: Ryan Carr

Asistent publikace: Francisca Olsonová

Autorský a redakční tým: Maryssa Dennis, David Dickson,
David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Lori Fullerová, Garrett
H. Garff, LaRene Porter Gauntová, Jon Ryan Jensen, Charlotte
Larcabalová, Michael R. Morris, Eric B. Murdock, Sally Johnson
Odekirková, Joshua J. Perkey, Jan Pinboroughová, Richard
M. Romney, Mindy Seluová, Chakell Wardleighová, Marissa
Widdisonová

Výkonný ředitel pro grafickou úpravu: J. Scott Knudsen

Ředitel pro grafickou úpravu: Tadd R. Peterson

Designerský tým: Jeanette Andrewsová, Fay P. Andrusová,
C. Kimball Bött, Thomas Child, David Green, Colleen Hincleyová,
Eric P. Johnsen, Susan Lofgrenová, Scott M. Mooy, Emily
Chieko Remingtonová, Mark W. Robison, Brad Teare, K. Nicole
Walkenhorstová

Koordinátor pro duševní vlastnictví:

Collette Nebeker Auneová

Vedoucí výroby: Jane Ann Petersová

Produkční tým: Ira Glen Adair, Julie Burdettová, Thomas
G. Cronin, Bryan W. Gygi, Ginny J. Nilsonová, Derek Richardson

Příprava tisku: Joshua Dennis, Ammon Harris

Ředitel pro tisk: Steven T. Lewis

Ředitel pro distribuci: Troy R. Barker

Překlad: Martin Prachář

Distribuce:

Corporation of the Presiding Bishop of The Church of Jesus Christ
of Latter-day Saints
Steinmühlstrasse 16, 61352 Bad Homburg v.d.H., Germany

Informace o předplatném:

Objednávky předplatného a změny adresy vyřizuje oddělení
Customer Service

Bezplatná linka: 00800 2950 2950

Telefon: +49 (0) 6172 4928 33/34

E-mail: orderseu@ldschurch.org

Web: store.lds.org

Cena za roční předplatné: 61,25 CZK (české vydání)

Rukopisy a dotazy zasílejte on-line na stránkách liahona.lds.org;
e-mailem na adresu liahona@ldschurch.org; nebo poštou na
adresu: *Liahona*, RM. 2420, 50 E. North Temple St., Salt Lake City,
UT 84150-0024, USA.

Liahona (název pochází z Knihy Mormonovy a znamená „kompas“
neboli „ukazatel“) je vydávána albánsky, anglicky, arménsky,
bislamsky, bulharsky, cebuánsky, česky, čínsky, v zjednodušené
čínštině, dánsky, estonsky, fidižsky, finsky, francouzsky, holandsky,
chorvatsky, indonésky, islandsky, italsky, japonsky, kambodžsky,
kiribatsky, korejsky, litevsky, lotyšsky, maďarsky, malgašsky,
maršalsky, mongolsky, německy, norský, polsky, portugalsky, řecky,
rumunsky, ruský, samoánsky, slovinsky, svahilsky, španělsky, švédsky,
tagalšsky, tahitsky, thajsky, tonžsky, ukrajinsky, urdsky a vietnamsky.
(Periodičnost se liší podle jazyka.)

© 2018 Intellectual Reserve, Inc. Všechna práva vyhrazena.

Vytisknuto ve Spojených státech amerických.

Informace o copyrightu: Není-li uvedeno jinak, mohou
jednotlivci kopírovat materiály z *Liahony* pro osobní, nekomerční
použití (včetně církevních povolání). Toto právo může být kdykoli
odňato. Obrazový materiál nesmí být kopírován v případě, že je
u díla v údaji o autorovi kopírování zakázáno. S případnými dotazy
ohledně copyrightu se obraťte na Intellectual Property Office,
50 E. North Temple St., FL 13, Salt Lake City, UT 84150, USA;
e-mail: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

July 2018 Vol. 26 No. 4. LIAHONA (USPS 311-480) Czech (ISSN
1085-4258) is published six times a year (January, April, May, July,
October, and November) by The Church of Jesus Christ of Latter-day
Saints, 50 E. North Temple St., Salt Lake City, UT 84150, USA.
subscription price is \$4.00 per year; Canada, \$4.80 plus applicable
taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days'
notice required for change of address. Include address label from a
recent issue; old and new address *must* be included. Send USA and
Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address
below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders
(Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone.
(Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 507.1.5.2).

NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to
Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake
City, UT 84126-0368, USA.

VÍCE ON-LINE

Čtěte články a posílejte své vlastní na
stránkách liahona.lds.org

Inspirovající poselství, která lze sdílet,
najdete (v angličtině, portugalštině
a španělsky) na stránkách
facebook.com/liahona

Své připomínky posílejte na adresu
liahona@ldschurch.org

Předplatte si církevní časopisy na
stránkách store.lds.org
Nebo navštivte distribuční středisko, požá-
dejte vedoucí sboru nebo zavolejte na číslo
1-800-537-5971 (jen v USA a Kanadě)

IKONY: GETTY IMAGES

TÉMATY V TOMTO ČÍSLE

Čísla udávají stránku, na které článek začíná.

Duch Svatý, 20, 68

Historie Církve, 12

Chrám, 58, 62, 63, 64, 74

Ježíš Kristus, 60, 72

Joseph Smith, 12

Kniha Mormonova, 12, 36,
73, 80

Křesťanství, 74

Misionářská práce, 18, 70

Modlitba, 20, 48, 50, 76

Nebeský Otec, 20, 48

Oběť, 44, 64

Obrácení, 18, 36, 42, 44

Oddanost, 30, 75

Pionýři, 24, 30, 44

Pokání, 63

Pravá láska, 6

Pravda, 50

Protivenství, 24, 43

Přátelství, 68, 70, 75

Příklad, 40, 41, 70

Rodina, 62, 64, 66, 68

Sabatní den, 56, 60

Sdílení, 79

Sebedůvěra, 10

Služba, 6, 54

Studium písem, 48, 50

Šťěstí, 4

Víra, 30, 40, 43

Viktor se narodil předčasně – o tři měsíce dříve. Kvůli tomu má několik postižení a začít chodit dokázal až v sedmi letech. Přes všechny obtíže, kterým čelí, se rozhodl, že bude šťastný. Nachází radost v tom, že pomáhá druhým a projevuje jim lásku.

LESLIE NILSSON, FOTOGRAF

Viktor Barbinyagra

Charkov, Ukrajina

Mám problémy, tak jako všichni ostatní. Nejsou větší ani menší, a i když je možná nedokážeme na sto procent vyřešit, vím, že se s nimi dokážeme vyrovnat a jít dál.

Díky Církvi vím, že můžeme být šťastní, ať se děje cokoli, protože Boží plán je plánem štěstí. Věřím, že štěstí je něco, co je v našem nitru, a ne kdesi venku.

Štěstí pocítujeme, když máme víru, spoléháme se na Boha a žijeme podle evangelia. To nám pomáhá mít správný postoj a používat vše, co máme, k tomu, abychom se zlepšovali.

DALŠÍ INFORMACE

Více podrobností o Viktorově cestě víry najdete na stránkách liahona.lds.org.

Jak nám plán spasení pomáhá dosáhnout štěstí, můžete zjistit také v tématu „Plan of Salvation“ [„Plán spasení“] na stránkách lds.org/topics (pouze v angličtině).

Zásady pastýřské služby

PODÁVEJTE DRUHÝM SOUCITNĚ POMOCNOU RUKU

*Když se budete řídit Spasitelovým příkladem soucitu,
zjistíte, že můžete druhým změnit život k lepšímu.*

Soucítí znamená vnímat, že druzí strádají, a zároveň pociťovat touhu jim v jejich strádání ulehčit nebo je ho zbavit. Když se zavazujeme, že budeme následovat Spasitele, zavazujeme se, že si budeme soucitně „nésti ... navzájem břemena svá“ (Mosiáš 18:8). Pověření bdít nad druhými je příležitostí sloužit tak, jak by sloužil Pán – se „[soucitím], rozeznání v tom majíce“ (Judas 1:22). Pán přikázal: „Milosrdenství a lítosti dokazujte jeden každý k bližnímu svému.“ (Zachariáš 7:9.)

Spasitelův soucit

Soucítí byl hybnou silou Spasitelovy služby. (Viz rámeček „Soucitný Spasitel“.) Soucítí, který choval k bližnímu, Ho v nespočtu případů přiměl k tomu, aby lidem kolem sebe podal pomocnou ruku. Díky schopnosti rozpoznat potřeby a tužby lidí jim mohl žehnat a učit je tak, jak to pro ně bylo nejprínosnější. Spasitelova touha pozvednout

nás nad naše strádání vedla k vrcholnému soucitnému skutku – k Jeho Usmíření za hříchy a utrpení lidstva.

Jeho schopnost reagovat na potřeby člověka je něčím, o co můžeme usilovat i my, zatímco sloužíme druhým. Povedeme-li spravedlivý život a budeme-li naslouchat nabádáním Ducha, získáme inspiraci ohledně toho, jak druhým podat pomocnou ruku tak, aby jim to bylo ku prospěchu.

Náš závazek projevovat soucit

Nebeský Otec si přeje, aby Jeho děti byly soucitné. (Viz 1. Korintským 12:25–27.) K tomu, abychom se stali pravými učedníky, si musíme vypěstovat soucit k druhým a projevovat ho, a to zvláště vůči těm, kteří se ocitli v nouzi. (Viz NaS 52:40.)

Tím, že na sebe prostřednictvím své smlouvy křtu bereme jméno Ježíše Krista, dosvědčujeme, že jsme ochotni uplatňovat soucit. President Henry B. Eyring, druhý rádce

Rubrika „Zásady pastýřské služby“ nám má pomoci naučit se starat jeden o druhého – jejím účelem není sloužit jako poselství, o které bychom se měli podělit. Zatímco budeme poznávat ty, kterým sloužíme, bude nám Duch Svatý napovídat, abychom dokázali rozpoznat, jaké poselství by kromě naší péče a soucitu mohli potřebovat.

v Prvním předsednictvu, učil, že nám v tom pomáhá dar Ducha Svatého. Řekl, že jsme členy Církve Ježíše Krista, kteří uzavřeli smlouvu.

Pokračoval: „Právě proto máte touhu pomáhat tomu, kdo má obtíže kráčet kupředu, zatímco nese břímě zármutku a těžkostí. Slíbil[i] jste, že Pánu pomůžete učinit jejich břímě lehké, aby získali útěchu. Schopnost pomáhat ulehčovat tato břemena vám byla dána, když jste obdržel[i] dar Ducha Svatého.“¹

Například jedna sestra z Ruska čelila obtížné situaci v rodině, která jí bránila

navštívit shromáždění déle než rok. Další sestra z její odbočky jí každou neděli soucitně podávala pomocnou ruku prostřednictvím toho, že jí volávala, aby jí pověděla o proslovech, lekcích, povoláních na misii, narozených dětech a dalších novinkách z odbočky. Jakmile se situace sestry, která musela zůstat doma, vyřešila, měla díky každotýdenním telefonátům své přítelkyně pocit, že je stále součástí odbočky. ■

POZNÁMKA

1. Henry B. Eyring, „Utěšitel“, *Liahona*, květen 2015, 18.

SOUCITNÝ SPASITEL

Zvažte možnost prostudovat si některé z těchto veršů z písem, abyste zjistili, jak Ježíše Krista soucit vedl k tomu, aby během své pozemské služby lidi kolem sebe uzdravoval, žehnal jim a učil je: Matouš 9:35–38; 14:14; 18:27, 33; 20:30–34; Marek 1:40–42; 5:19; 6:30–42; 9:22; Lukáš 7:13; 10:33; 15:20.

Čtyři náměty, jak si vypěstovat soucit

Ačkoli se naše schopnost soucítit s druhými často prohloubí poté, co sami prožijeme vlastní zkoušky, můžeme pro to, abychom si vypěstovali soucit, něco udělat již dnes. Zamyslete se nad možnostmi, jak byste mohli uplatňovat tyto čtyři zásady.

Modlete se o něj. Když se obrátíte na Nebeského Otce, otevře vaše srdce, a vy „začnete pocítovat upřímný zájem o věčné blaho a štěstí ostatních lidí“ (*Kažte evangelium mé – příručka k misionářské službě* [2005], 118; viz také Moroni 7:48).

1. Modlitba

Uplatňujte ho. Soucit můžete dát druhým najevo tím, že budete naslouchat a projevíte pochopení. Představte si sami sebe v jejich situaci a zamyslete se nad tím, jak se asi cítí. Pokud je to vzhledem k situaci a načasování vhodné, mohli byste jim nabídnout, že pomůžete zmírnit jejich bolest, utrpení či strádání.

SOUCIT

4. Přátelství

2. Uplatňování

Budte osobním přítelem.

Projevit soucit může být tak jednoduché, jako dát najevo opravdový zájem o život druhých. Naučte se dobře naslouchat. (Viz „Ministering Principles: Five Things Good Listeners Do“, *Liahona*, June 2018, 6–9.) Láska, kterou k nim chováte, se prohloubí, a bude jednodušší rozpoznat možnosti, jak jim ji dát najevo.

3. Nabádání

Řiďte se nabádáními. Pán nám může zjevit možnosti, jak projevit soucit, kterých bychom si sami možná nevšimli. Jakmile pocítíte, že vás Duch pobízí k tomu, abyste druhým pomohli, neváhejte a jednejte podle toho.

VĚDĚT, KDO JSTE – A KÝM JSTE VŽDY BYLY

Sheri L. Dewová

Tato série klade důraz na život oddaných žen a na jejich poselství. Jedná se o výňatky z knihy *At the Pulpit: 185 Years of Discourses by Latter-day Saint Women* (2017).

Nedávno ke mně přišla má šestnáctiletá neteř Megan se svými dvěma kamarádkami, aby u mě přespaly. Když jsme spolu onoho večera hovořily, jedna z nich se mě zeptala, jaké to bylo vyrůstat za starých časů na farmě. ... Řekla jsem Megan a jejím kamarádkám, že za „starých časů“ jsem byla bolestně plachá a neměla jsem naprosto žádnou sebedůvěru.

„A jak jsi ty pocity překonala?“ zeptala se mě Megan. Už jsem měla na jazyku stručnou odpověď, ale zarazila jsem se, když jsem pocítila, že tyto úžasné mladé ženy jsou schopné slyšet více. A tak jsem jim řekla, že to mělo duchovní příčinu: Teprve když jsem začala rozumět tomu, jak mě

vidí Pán, se začalo pomalu měnit to, jak já sama vnímám sebe a svůj život. Poté rychle následovala jejich otázka: Jak jsem *zjistila* to, jak mě Pán vidí? A jak se ony mohou dozvědět, jak Pán vidí je?

Několik hodin jsme, s písmy v rukou, hovořily o tom, jak slyšet hlas Ducha, o tom, jak moc si Pán přeje odhalit nám znalost, která je bezpečně uložena v našem duchu, ohledně toho, kdo jsme a co je naším posláním, a o tom, jak velký vliv to má na život, když toto zjistíme.

... Nic není důležitější pro náš úspěch a naše štěstí zde na zemi než naučit se slyšet hlas Ducha. Právě Duch nám zjevuje naši pravou identitu – tedy nejen to, kdo jsme,

O SESTRĚ DEWOVÉ

Sheri Linn Dewová se narodila v roce 1953 v Ulysses ve státě Kansas v USA. Je nejstarší z pěti dětí a již v deseti

letech uměla jezdit traktorem

po farmě, kde jejich rodina pěstovala obilí. Každou neděli ji babička Maudie Dewová brzy ráno vyzvedla a jely spolu na shromáždění, které se konalo v pronajatém sále. Aby připravily místnost na shromáždění, musely nejdříve zamést cigaretové nedopalky a uklidit plechovky od piva. Díky tomu, že byla členkou malé odbočky, měla mnoho příležitostí promlouvat a učit. Jako mladá žena se stala pianistkou odbočky a v 16 letech sloužila v odbočkovém předsednictvu Primárek.

Poté, co v roce 1978 vystudovala historii na Univerzitě Brigham Younga, začala pracovat jako editorka v nakladatelství Bookcraft. V roce 1988 přešla ke společnosti Deseret Book, kde se v roce 2000 stala výkonnou viceprezidentkou.

Když jí bylo 35 let, stala se během předsednictví Barbary W. Winderové členkou generální komise Pomocného sdružení. Ve věku pouhých 43 let se v roce 1997 stala druhou rádkyní generální presidentky Pomocného sdružení Mary Ellen W. Smootové.

Sestra Dewová v proslovu, který pronesla v roce 2001 na BYU na Konferenci žen a jehož výňatek je zde uveden, ženy nabádala, aby porozuměly své hodnotě.

ale i kým jsme vždy byly. A když toto zjistíme, život pro nás začne mít smysl takovým ohromujícím způsobem, že již nemůžeme být takové, jaké jsme byly předtím.

... Náš duch touží, abychom si vzpomněly na to, kdo skutečně jsme, protože to, jak samy sebe vidíme – vědomí naší vlastní identity – má vliv na vše, co děláme. ... Má vliv na to, jak konkrétně prožíváme svůj život. A tak vás dnes vyzývám, abyste přemítaly novým způsobem nejen o tom, kdo jste, ale i o tom, kým jste vždy byly.

... Dokážete si představit, že Bůh, který nás dokonale zná, nás vyhradil, abychom přišly nyní, kdy jsou rizika mnohem větší a protivenství je intenzivnější než kdy jindy? V době, kdy potřebuje ženy, které pomohou vychovat a vést vyvolenou generaci v tak duchovně nebezpečném prostředí? Dokážete si představit, že si vybral nás, protože věděl, že budeme při budování Sionu neohrožené?

... Ušlechtilé a veliké. Odvážné a odhodlané. Věrné a nebojácné. Právě takové jste a právě takové jste vždy byly. Pochopení této pravdy

může změnit váš život, protože toto poznání přináší sebedůvěru, kterou nelze získat žádným jiným způsobem.

... Když pochopíte, že *vy* jste byly vyvoleny a vyhrazeny pro současnost, a že když budete žít v souladu s tímto posláním, budete šťastnější než kdy předtím.

... Bůh je náš Otec a Kristus je Jeho Jednorozený Syn. Kéž se radujeme z toho, že znovu statečně stojíme za Spasitelem a udatně a energicky sloužíme na Jeho vinici. A kéž jsme odvážné při budování Sionu našeho Boha – protože víme, kdo jsme a kým jsme vždy byly. ■

KAPITOLA 5

Vše je ztraceno

Toto je kapitola 5 z nové čtyřsvazkové výpravné historie Církve nazvané Svátí – příběh Církve Ježíše Krista v posledních dnech. Kniha bude dostupná ve 14 jazycích v tištěné podobě, v sekci Historie Církve v aplikaci Knihovna evangelia a na internetových stránkách svati.lds.org. Několik dalších kapitol bude vydáno v následujících číslech církevních časopisů a koncem tohoto roku vyjde knižně celý první svazek. Tyto kapitoly budou dostupné ve 47 jazycích v aplikaci Knihovna evangelia a na stránkách svati.lds.org.

Poté, co Joseph přinesl zlaté desky domů, pokoušeli se je hledači pokladů celé týdny ukrást. Ve snaze desky ochránit je musel přenášet z místa na místo – tu je schoval pod krb, jindy zas pod podlahu otcovy dílny či do hromady obilí. Ani na okamžik nesměl polevit v ostražitosti.

Zvědaví sousedé se zastavovali u domu a prosili ho, aby jim záznam ukázal. To Joseph vždy odmítl, a to i v případě, že někdo nabídl, že mu za to zaplatí. Byl odhodlán se o desky postarat a důvěřoval tomu, co mu Pán slíbil – že když učiní vše, co bude v jeho silách, desky ochrání.¹

Rušilo ho to a často mu to bránilo ve zkoumání desek a v tom, aby se dozvěděl něco více o Urimu a Thumimu. Věděl, že mu překladatele mají pomoci desky přeložit, ale zatím nikdy nepoužil videcké kameny ke čtení záznamu v nějakém dávném jazyce. Velmi si přál, aby už mohl začít pracovat, ale neviděl žádnou možnost, jak to udělat.²

Zatímco Joseph studoval desky, začal se o jeho práci zajímat jeden vážený vlastník pozemků v Palmyře, který se jmenoval Martin Harris. Martin byl dost starý, že by mohl být Josephovým otcem, a občas si Josepha najímal na pomocné práce na svých pozemcích. O zlatých deskách se sice již

doslechl, ale nevěnoval tomu velkou pozornost, dokud ho Josephova matka nepozvala, aby se setkal s jejím synem.³

Když se Martin zastavil, měl Joseph zrovna nějakou práci venku, a tak se na desky vyptával Emmy a dalších členů rodiny. Jakmile Joseph dorazil domů, vzal ho Martin za paži a ptal se ho na další podrobnosti. Joseph mu vyprávěl o zlatých deskách a o tom, jak mu Moroni nařídil, aby to, co je na nich napsáno, přeložil a vydal tiskem.

„Je-li to dílo ďábla,“ řekl Martin, „nechci s tím mít nic společného.“ Ale pokud by to mělo být dílo Páně, přál si Josephovi pomoci vyhlásit ho do světa.

Joseph Martina nechal potěžkat desky uložené v uzamykatelné truhle. Martinovi bylo zřejmé, že uvnitř je něco těžkého, ale nebyl přesvědčen, že se jedná o svazek zlatých desek. „Nesmíte mi mít za zlé, že vám to nemohu uvěřit,“ řekl Josephovi.

Když se Martin po půlnoci vrátil domů, vplížil se do ložnice a v modlitbě Bohu slíbil, že obětuje vše, co má, pokud si bude moci být jist, že Joseph koná božské dílo.

Během modlitby Martin pocítil, jak k jeho duši promlouvá tichý a jemný hlas. V tu chvíli věděl, že ony desky jsou od Boha – a věděl, že musí Josephovi pomoci šířit jejich poselství.⁴

Na sklonku roku 1827 Emma zjistila, že je těhotná, a napsala svým rodičům. Od doby, kdy se s Josephem vzali, uplynul téměř rok, ale její otec a matka to stále ještě

Martin sáhl do kapsy a podal mu ho. Anthon ho roztrhal na kousky se slovy, že nic takového jako služba andělů neexistuje. Pokud si Joseph přeje získat překlad těchto desek, může je donést na Columbiu a jejich překlad svěžit některému z odborníků.

Martin vysvětlil, že část těchto desek je zapečetěna, a zmínil i skutečnost, že Joseph nemá povolení desky komukoli ukázat.

„Nemohu čísti zapečetěnou knihu,“ řekl Anthon. Varoval Martina, že se ho Joseph pravděpodobně snaží ošidit. „Dávejte si pozor na podvodníky,“ řekl.¹⁸

Martin se s profesorem Anthonem rozloučil a vyhledal Samuela Mitchilla. Ten Martina zdvořile přijal, vyslechl si jeho příběh a podíval se na znaky i na překlad. Nedokázal určit, co znamenají, ale řekl, že mu připomínají egyptské hieroglyfy a představují písmo nějakého zaniklého národa.¹⁹

Martin krátce nato odjel z města a vrátil se do Harmony, více než kdykoli dříve přesvědčen o tom, že Joseph má dávné zlaté desky a moc je přeložit. Vyprávěl Josephovi o rozhovorech s oběma profesory a vyjádřil své přesvědčení, že pokud nedokáží onu knihu přeložit ani někteří z nejvdělanějších mužů Ameriky, bude to muset udělat Joseph.

„Nemohu,“ odvětil Joseph, kterému v onom okamžiku tento úkol připadal nespílitelný, „neboť mi chybí vzdělání.“ Uvědomoval si však, že Pán připravil překladatele, aby mu umožnil desky přeložit.²⁰

Martin souhlasil. Měl v plánu odjet zpět do Palmyry, dát do pořádku své záležitosti a co nejdříve se vrátit, aby mohl sloužit jako Josephův písař.²¹

V dubnu roku 1828 žili Emma a Joseph v domku na břehu řeky Susquehanna, nedaleko od domu Emminých rodičů.²² Emma, nyní v pokročilém stadiu těhotenství, často pomáhala jako písařka Josephovi, který onen záznam již začal překládat. Joseph jednoho dne, zatímco překládal, najednou zbledl. „Emmo, byl Jeruzalém obklopen zdí?“ zeptal se.

„Ano,“ odpověděla, protože si vybavila, že je to popsáno v Bibli.

„Aha,“ řekl Joseph s úlevou, „měl jsem obavy, že jsem se zmýlil.“²³

Emma se podivovala nad tím, že nedostatek znalostí v oblasti historie a písem není jejímu manželovi při překládání na překážku. Joseph stěží dokázal napsat souvislý dopis. Přesto hodinu za hodinou seděla po jeho boku, zatímco jí diktoval onen záznam, aniž by mu v tom pomáhala jakákoli kniha či rukopis. Věděla jen tolik, že k tomu, aby dokázal překládat tak, jak překládá, ho může inspirovat jedině Bůh.²⁴

Za nějaký čas se vrátil z Palmyry Martin a převzal službu písaře, což dalo Emmě příležitost dopřát si trochu odpočinku předtím, než se narodí dítětko.²⁵ Zůstat

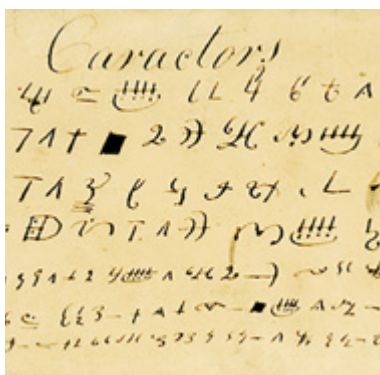
v klidu ovšem nebylo snadné. Martinova manželka, Lucy, trvala na tom, že s ním pojedou do Harmony, a jak Martin, tak ona byli silné osobnosti.²⁶ Lucy se nelíbilo, že měl Martin v úmyslu Josepha finančně podporovat, a hněvala se, že jel do New Yorku bez ní. Když jí oznámil, že odjíždí do Harmony, aby pomohl s překládáním, pozvala se také a pevně se rozhodla, že se na ony desky podívá.

Lucy ztrácela sluch, a když nerozuměla tomu, co lidé říkají, mívala někdy pocit,

že ji kritizují. A s respektováním soukromí druhých si příliš starostí nedělala. Poté, co jí Joseph odmítl desky ukázat, začala prohledávat dům a prohrabávat se truhlami, skříňkami a zavazadly jeho rodiny. Joseph neměl na výběr – musel desky ukrýt v lese.²⁷

Lucy brzy dům opustila a nastěhovala se k jedné sousedce. Emma měla své truhly a skříňky opět pro sebe, ale Lucy nyní rozhlašovala po sousedech, že se Joseph snaží Martina připravit o peníze. Lucy se nakonec po několika týdnech, kdy působila potíže, vrátila zpátky domů do Palmyry.

Jakmile znovu zavládl klid, šlo Josephovi s Martinem překládání rychle od ruky. Joseph dospíval do své božské role vidoucího a zjevovatele. Když sledoval překladatele nebo jiný videcký kámen, dokázal překládat, ať již byly

Opis znaků z desek knihy Mormonovy.

desky přímo před ním, nebo na stole, zabalené v jedné z Emminých lněných utěrek.²⁸

Během dubna, května a počátkem června naslouchala Emma rytmu, v jakém Joseph záznam diktoval.²⁹ Mluvil pomalu, ale jasně, s občasnými pomlčkami, kdy vyčkával, až Martin řekne „zapsáno“, poté co zaznamená, co Joseph právě řekl.³⁰ Emma rovněž střídavě sloužila jako písařka a udivovalo ji, jak Joseph poté, co ho něco vyrušilo z práce nebo si udělal přestávku, vždy navázal tam, kde skončil, aniž by k tomu potřeboval nějakou nápovědu.³¹

Emmě se mělo brzy narodit dítě. Štos stránek rukopisu se mezitím zvětšil a Martin nabyl přesvědčení, že kdyby mohl své ženě umožnit, aby si překlad přečetla, poznala by jeho hodnotu a přestala by se jím do práce vměšovat.³² Také doufal, že Lucy bude mít radost, že přispívá časem i penězi k tomu, aby pomohl přinést lidem slovo Boží.

Jednoho dne Martin požádal Josepha o svolení vzít rukopis na několik týdnů do Palmyry.³³ Joseph si pamatoval, jak se Lucy Harrisová chovala, když navštívila jeho dům, a tak k této myšlence přistupoval se značnou opatrností. Chtěl ale udělat radost Martinovi, který v něj vkládal důvěru v době, kdy mělo tolik jiných o jeho slovech pochybnosti.³⁴

Joseph si nebyl jist, jak by se měl zachovat, a tak se modlil o vedení, načež mu Pán dal na srozuměnou, že Martinovi nemá umožnit, aby si stránky rukopisu vzal.³⁵ Martin si byl však jistý tím, že kdyby je ukázal své ženě, vše by se změnilo, a tak Josepha poprosil, aby se zeptal znovu. Joseph tak učinil, ale odpověď byla stejná jako předtím. Martin na něj naléhal, aby se zeptal potřeby, a tentokrát Bůh svolil, aby jednali dle vlastního uvážení.

Joseph Martinovi řekl, že si stránky může půjčit na dva týdny, pokud se zaváže, že je bude zamykat a že je ukáže jen určitým členům rodiny. Martin to slíbil a vrátil se do Palmyry i s rukopisem.³⁶

Poté, co Martin odjel, se Josephovi zjevil Moroni a vzal si od něj překladatele.³⁷

Den po Martinově odjezdu Emma v mučivých bolestech porodila syna. Chlapeček byl slabý a neduživý a zakrátko zemřel. Po přestálém utrpení byla Emma fyzicky vyčerpaná a psychicky zničená a chvíli to vypadalo, že nejspíše zemře také. Joseph se o ni neustále staral a nikdy od ní na dlouho neodcházel.³⁸

Po dvou týdnech se Emma začala zotavovat a v myšlenkách se zabývala Martinem a rukopisem. „Jsem tak nesvá,“ řekla Josephovi, „že mi to nedopřává klidu a neuleví se mi, dokud se nedozvím, co pan Harris s tím rukopisem dělá.“

Naléhala na Josepha, aby Martina vyhledal, ale Joseph ji nechtěl nechat samotnou. „Pošli pro mou matku,“ řekla mu, „ta se mnou bude, dokud se nevrátíš.“³⁹

Joseph odjel dostavníkem na sever. Po cestě mnoho nejedl ani nespál, protože se bál, že Pána urazil tím, že Ho neposlechl, když říkal, že nemá Martinovi dovolit, aby si rukopis vzal.⁴⁰

Když dorazil do domu svých rodičů v Manchesteru, vycházelo zrovna slunce. Smithovi chystali snídani a vzkázali Martinovi, aby se k nim připojil. V osm hodin bylo jídlo na stole, ale Martin nepřišel. Josepha a ostatní členy rodiny začalo čekání na něj zneklidňovat.

Nakonec se po více než čtyřech hodinách Martin objevil v dáli – kráčel pomalu s pohledem upřeným do země.⁴¹ U branky se zastavil, posadil se na ohrazení a stáhl si klobouk přes oči. Po chvíli vstoupil dovnitř a mlčky se posadil k jídlu.

Rodina sledovala, jak zvedl příbor, jako by se chystal jíst, ale pak ho zas upustil. „Ztratil jsem duši!“ vykřikl a přitiskl si dlaně ke spánkům. „Ztratil jsem duši!“

Joseph vyskočil. „Martine, ty jsi ztratil ten rukopis?“ „Ano,“ odpověděl Martin. „Je pryč a já nevím kde.“ „Bože můj, Bože můj,“ zasténal Joseph a sevřel pěsti. „Vše je ztraceno!“

Začal přecházet sem a tam. Nevěděl, co má dělat. „Vrať se domů,“ nařídil Martinovi. „Znovu vše prohledej.“

„To je marné!“ zvolal Martin. „Díval jsem se po domě

Domov Josepha a Emmy Smithových v Harmony ve státě Pensylvánie.

úplně všude. Dokonce jsem rozpáral postele a polštáře, a vím, že to tam není.“

„To se musím vrátit k manželce s takovou zprávou?“ Joseph se bál, že ji taková novinka bude stát život. „A jak budu vypadat před Pánem?“

Matka se ho snažila utěšit. Řekla, že mu Pán možná odpustí, pokud se bude pokorně kát. Ale Joseph nyní vzlykal a měl na sebe vztek za to, že Pána poprvé neposlechl. Po zbytek dne byl schopen stěží něco sníst. Zůstal na noc a druhý den ráno odjel do Harmony.⁴²

Lucy ho na odchodu sledovala s těžkým srdcem. Zdálo se, že vše, v co jako rodina vkládali naděje – vše, co jim v uplynulých několika letech přinášelo radost – bylo během okamžiku pryč.⁴³ ■

Celý seznam citovaných děl je k dispozici v angličtině na stránkách saints.lds.org.

Slovo *Téma* v poznámkách odkazuje na další informace, které jsou dostupné v angličtině na stránkách svati.lds.org.

POZNÁMKY

1. Joseph Smith—Životopis 1:59; Joseph Smith History, 1838–56, volume A-1, 8, v: *JSP*, H1:236–238 (draft 2); Lucy Mack Smith, History, 1844–45, book 6, [1]–[2]; Knight, *Reminiscences*, 3.
2. Knight, *Reminiscences*, 3–4; Lucy Mack Smith, History, 1844–45, book 6, [1]–[3]; Joseph Smith History, circa Summer 1832, 1, v: *JSP*, H1:11.
3. „Mormonism—No. II“, *Tiffany's Monthly*, Aug. 1859, 167–168; Lucy Mack Smith, History, 1844–45, book 6, [3]–[4]; Joseph Smith History, 1838–56, volume A-1, 8, v: *JSP*, H1:238 (draft 2). **Téma:** Witnesses of the Book of Mormon [Svědkové Knihy Mormonovy]
4. „Mormonism—No. II“, *Tiffany's Monthly*, Aug. 1859, 168–170.
5. Joseph Smith History, 1838–56, volume A-1, 8–9, v: *JSP*, H1:238 (draft 2); Knight, *Reminiscences*, 3; „Mormonism—No. II“, *Tiffany's Monthly*, Aug. 1859, 170.
6. Lucy Mack Smith, History, 1844–45, book 6, [6]; Lucy Mack Smith, History, 1845, 121.
7. „Mormonism—No. II“, *Tiffany's Monthly*, Aug. 1859, 170.
8. „Mormonism—No. II“, *Tiffany's Monthly*, Aug. 1859, 170; Joseph Smith History, 1838–56, volume A-1, 9, v: *JSP*, H1:240 (draft 2).
9. Isaac Hale, Affidavit, Mar. 20, 1834, v: „Mormonism“, *Susquehanna Register, and Northern Pennsylvanian*, May 1, 1834, [1].
10. Joseph Smith History, 1838–56, volume A-1, 9, v: *JSP*, H1:240 (draft 2); Knight, *Reminiscences*, 3.
11. Lucy Mack Smith, History, 1844–45, book 6, [3]; Joseph Smith History, 1838–56, volume A-1, 9, v: *JSP*, H1:240 (draft 2); „Letter from Elder W. H. Kelley“, *Saints' Herald*, Mar. 1, 1882, 68; viz také Nauka a smlouvy 9:7–8 (Revelation, Apr. 1829–D, na stránkách josephsmithpapers.org).
12. Joseph Smith History, circa Summer 1832, 5, v: *JSP*, H1:15; Knight, *Reminiscences*, 3. **Téma:** Book of Mormon Translation [Překládání Knihy Mormonovy]
13. Joseph Smith History, 1838–56, volume A-1, 9, v: *JSP*, H1:238–240 (draft 2); Joseph Smith History, circa Summer 1832, 5, v: *JSP*, H1:15.
14. MacKay, „Git Them Translated“, 98–100.
15. Bennett, „Read This I Pray Thee“, 192.
16. Joseph Smith History, 1838–56, volume A-1, 9, v: *JSP*, H1:240 (draft 2); Bennett, Journal, Aug. 8, 1831, v: Arrington, „James Gordon Bennett's 1831 Report on ‚The Mormonites‘“, 355.
17. [James Gordon Bennett], „Mormon Religion—Clerical Ambition—Western New York—the Mormonites Gone to Ohio“, *Morning Courier and New-York Enquirer*, Sept. 1, 1831, [2].
18. Joseph Smith History, 1838–56, volume A-1, 9, v: *JSP*, H1:240–242 (draft 2); Jennings, „Charles Anthon“, 171–187; Bennett, „Read This I Pray Thee“, 178–216.
19. Joseph Smith History, 1838–56, volume A-1, 9, v: *JSP*, H1:244 (draft 2); Bennett, Journal, Aug. 8, 1831, v: Arrington, „James Gordon Bennett's 1831 Report on ‚The Mormonites‘“, 355; Knight, *Reminiscences*, 4. **Téma:** Martin Harris's Consultations with Scholars [Konzultace Martina Harrise s učenci]
20. Joseph Smith History, circa Summer 1832, 5, v: *JSP*, H1:15; Izaiáš 29:11–12; 2. Nefi 27:15–19.
21. Lucy Mack Smith, History, 1844–45, book 6, [8]; Joseph Smith History, 1838–56, volume A-1, 9, v: *JSP*, H1:244; Joseph Smith III., „Last Testimony of Sister Emma“, *Saints' Herald*, Oct. 1, 1879, 289–290.
22. Joseph Smith History, 1838–56, volume A-1, 9, v: *JSP*, H1:244 (draft 2); Isaac Hale, Affidavit, Mar. 20, 1834, v: „Mormonism“, *Susquehanna Register, and Northern Pennsylvanian*, May 1, 1834, [1]; Agreement with Isaac Hale, Apr. 6, 1829, v: *JSP*, D1:28–34.
23. Briggs, „A Visit to Nauvoo in 1856“, 454; viz také Edmund C. Briggs to Joseph Smith, June 4, 1884, *Saints' Herald*, June 21, 1884, 396.
24. Joseph Smith III., „Last Testimony of Sister Emma“, *Saints' Herald*, Oct. 1, 1879, 289–290; Briggs, „A Visit to Nauvoo in 1856“, 454.
25. Joseph Smith History, 1838–56, volume A-1, 9, v: *JSP*, H1:244 (draft 2); Isaac Hale, Affidavit, Mar. 20, 1834, v: „Mormonism“, *Susquehanna Register, and Northern Pennsylvanian*, May 1, 1834, [1].
26. Lucy Mack Smith, History, 1844–45, book 6, [8].
27. Lucy Mack Smith, History, 1844–45, book 6, [3]–[5], [8]–[9].
28. Lucy Mack Smith, History, 1844–45, book 6, [9]–[10]; Joseph Smith III., „Last Testimony of Sister Emma“, *Saints' Herald*, Oct. 1, 1879, 289–290.
29. Emma ve vzpomínkách uvedla, že když Joseph a Oliver Cowdery v roce 1829 překlad dokončovali, pracovala ve stejné místnosti a že když se v roce 1828 věnoval překládání s Josephem Martin, bývala nejspíše také přítomna. (Joseph Smith III., „Last Testimony of Sister Emma“, *Saints' Herald*, Oct. 1, 1879, 290.)
30. William Pilkington, Affidavit, Cache County, UT, Apr. 3, 1934, ve: William Pilkington, Autobiography and Statements, Church History Library; „One of the Three Witnesses“, *Deseret News*, Dec. 28, 1881, 10.
31. Briggs, „A Visit to Nauvoo in 1856“, 454; Joseph Smith III., „Last Testimony of Sister Emma“, *Saints' Herald*, Oct. 1, 1879, 289–290.
32. Viz Lucy Mack Smith, History, 1844–45, book 6, [10]; Joseph Smith History, 1838–56, volume A-1, 9, v: *JSP*, H1:244; Joseph Smith History, circa Summer 1832, 5, v: *JSP*, H1:15; Knight, *Reminiscences*, 5; a Historical Introduction to Preface to the Book of Mormon, circa Aug. 1829, v: *JSP*, D1:92–93.
33. Joseph Smith History, 1838–56, volume A-1, 9, v: *JSP*, H1:244 (draft 2); Lucy Mack Smith, History, 1844–45, book 6, [10].
34. Lucy Mack Smith, History, 1844–45, book 6, [10]–[11]; book 7, [1].
35. Joseph Smith History, circa Summer 1832, 5, v: *JSP*, H1:15.
36. Joseph Smith History, 1838–56, volume A-1, 9–10, v: *JSP*, H1:244–246 (draft 2); Lucy Mack Smith, History, 1844–45, book 7, [1]; Knight, *Reminiscences*, 5.
37. Joseph Smith History, 1838–56, volume A-1, 9–10, v: *JSP*, H1:244–246 (draft 2).
38. Lucy Mack Smith, History, 1844–45, book 7, [1]–[2]. **Téma:** Joseph and Emma Hale Smith Family [Rodina Josepha a Emmy Hale Smithových]
39. Lucy Mack Smith, History, 1844–45, book 7, [1]–[2].
40. Lucy Mack Smith, History, 1844–45, book 7, [2]–[4].
41. Lucy Mack Smith, History, 1844–45, book 7, [5].
42. Lucy Mack Smith, History, 1844–45, book 7, [5]–[7]. **Téma:** Lost Manuscript of the Book of Mormon [Ztracený rukopis Knihy Mormonovy]
43. Lucy Mack Smith, History, 1844–45, book 7, [7]. **Téma:** Lucy Mack Smith [Lucy Mack Smithová]

JAK SE NÁM PODAŘILO DĚLIT SE o evangelium s druhými

*Jako nedávno obrácení jsme toho s manželkou moc nevěděli o tom, jak být misionáři.
Stanovili jsme si cíl podělit se o evangelium se 100 lidmi.*

Never Chikunguwo

Poradce pro církevní historii, Zimbabwe

S manželkou Everjoyce pocházíme z Mutare, malého města na východní hranici Zimbabwe. Brzy poté, co jsme byli pokřtěni a konfirmováni, jsme se velmi nadchli pro misionářskou práci. Četli jsme, že „pole je již bílé ke žni“ (NaS 33:7), a přestože jsme toho moc nevěděli o tom, jak být misionáři, rozhodli jsme se, že se musíme rozmachovat „srpem svým“ a žnout „se vši svou mocí, myslí a silou“.

Byli jsme členy nově vytvořené odbočky Dangamvura, která se nacházela v jednom z městských obvodů Mutare. V té době, v roce 1991, měla odbočka 25 členů. Brzy jsme byli povoláni jako misionáři odbočky. Mnohému jsme se naučili od misionářského manželského páru, který v naší oblasti sloužil. Mimo jiné nám také poradili, abychom si stanovovali cíle.

Chtěli jsme se dělit o evangelium se všemi, takže jsme si stanovili cíl podělit se o evangelium se 100 lidmi během prvního roku naší služby jako misionářů odbočky. Možná jsme byli naivní, ale nám se tento cíl zdál reálný. Důvěřovali jsme Pánu, že nám pomůže.

Když jsme na církevních shromážděních zpívali náboženské písně, objevili jsme svůj skrytý hudební talent.

Rozhodli jsme se tento talent používat a začali jsme zpívat pro lidi (a i s nimi), kteří projevíli zájem o evangelium, když jsme se s nimi setkali, abychom je učili. Když jsme zpívali posvátnou hudbu, doprovázel nás Duch a dotýkal se srdce těch, které jsme učili. Stejně tak se jich dotýkalo i poselství znovuzřízeného evangelia. Všechny jsme povzbuzovali, aby vstoupili do našeho pěveckého

Never a Everjoyce Chikunguwovi

sboru v odbočce, a mnozí to udělali, ať již byli Svatými posledních dnů, či nikoli. Více lidí se dozvídalo o evangeliu a mnozí vstoupili do vod křtu.

Jak naše misionářské úsilí pokračovalo, stále jsme se postili a modlili za rodiny, které vstoupily do Církve. Měli jsme pocit, že spravedlivý příklad těchto rodin viděli i ostatní lidé v místě, kde jsme žili. Byli jsme stále častěji zváni, abychom učili rodiny, a okruh těch, které jsme učili, se rozšiřoval o perspektivní členy.

Výsledkem toho, že se nově pokřtěné manželské páry

učily evangelium a žily podle něj, bylo to, že k sobě těsněji přilnuly a projevovaly si více lásky. Rodiče byli schopni opustit tradice, které nebyly slučitelné s kulturou evangelia. Vyhýbali se alkoholu a tabáku. Učili své děti správným zásadám. Mnozí, kteří byli v minulosti příliš zaujati světskými věcmi, nyní přijímali povolání v Církvi. Stali se požehnaním pro svou odbočku i pro místo, kde žijí. Ruka Páně uskutečnila v jejich životě mocnou změnu.

Ačkoli v té době docházelo v Mutare k velkému pronásledování, růst Církve to nezastavilo. Zdálo se, že tím, jak rostlo protivenství, rostl i počet lidí, kteří toho chtěli o Církvi

zjistit více. Například když do Církve přišli v přestrojení vojáci, aby zjistili, co se tam děje špatného, zapůsobil na ně Duch. Mnozí byli později pokřtěni a vysvěceni ke kněžství.

S Pánovou pomocí jsme se nakonec podělili o evangelium s mnohem více lidmi, než bylo našim původním cílem. Protože jsme byli ochotni hledat způsoby, jak bychom mohli oslovit druhé, byli jsme svědky mocné změny v životě mnohých lidí v celém našem městě. ■

Poznámka redakce: Rychlý růst odbočky Dangamvura vedl brzy k tomu, že byla postavena kaple. Misionářské úsilí se rozšířilo do dalších oblastí a v roce 1995 bylo Mutare zorganizováno do okrsku s osmi jednotkami.

Starší
Jorge F. Zeballos
Sedmdesátník

Nepřestávejme pocítovat

*Existuje mocnější síla než zemětřesení, hroživý vítr nebo zuřící požár.
Je však tichá a jemná, a pokud chceme, aby nás vedla, musíme jí věnovat pozornost.*

27. února 2010 ve 3:34 zasáhlo většinu Chile prudké zemětřesení o síle 8,8 podle momentové škály a způsobilo paniku, strach a obavy milionů lidí.

O několik dní později jsem byl pověřen, abych předsedal konferenci kůlu v oblasti blízko epicentra tohoto velikého zemětřesení. Říkal jsem si, zda toto zemětřesení a jeho pokračující dozvuky budou mít vliv na účast na konferenci. Byl jsem překvapen, když účast na každém konferenčním zasedání byla větší než kdykoli předtím na minulých konferencích.

Toto zemětřesení očividně připomnělo členům kůlu, přinejmenším dočasně, jak je důležité přibližovat se Bohu, světit sabbat a navštěvovat církevní shromáždění. O několik týdnů později jsem zatelefonoval presidentovi kůlu. Zeptal jsem se ho, zda účast na církevních shromážděních byla stále tak veliká. Odpověděl, že s tím, jak se počet a závažnost dozvuků zemětřesení zmenšovaly, zmenšovala se také účast na shromážděních.

Stejně chování následovalo po smutných událostech, při kterých došlo ke zničení Světového obchodního centra v New Yorku v září 2001. Tisíce lidí se při hledání klidu myslí a útěchy, kterou naléhavě potřebovaly, obrátily na své církve. Ale postupem času toto hledání oslabilo a vše se vrátilo k normálu. To, co rozvíjí víru, svědectví a trvalé

obrácení, nejsou zemětřesení, vichřice nebo pohromy a tragédie, ať již způsobené přírodou, nebo člověkem.

Eliáš a tichý, jemný hlas

Za dnů proroka Eliáše byl králem Izraele Achab. Achab se oženil s fénickou princeznou Jezábel. Ta mezi Izraelity zavedla způsoby Féničanů, včetně modlářského uctívání. Poté, co Eliáš zpochybnil a přemohl Bálovy kněze, kteří na dvoře krále Achaba prosperovali, ohrožovala ho Jezábel na životě, a tak uprchl do pustiny. (Viz 1. Královská 18:4, 13, 19, 21–40; 19:1–4.)

Eliáš poté, co ho nasytil anděl, kráčel čtyřicet dní a čtyřicet nocí k hoře Oréb. (Viz 1. Královská 19:5–8.) V pustině k Eliášovi přišel hlas Páně. Bylo mu řečeno, aby vyšel z jeskyně, kde předtím nocoval. Když stál na hoře před Pánem, zvedl se „vítr veliký a silný“, tak mocný, že tříštil skály a hory, „ale nebyl v tom větru Hospodin“. Pak přišlo zemětřesení, „ale nebyl v tom třesení Hospodin“. Pak přišel oheň, „ale nebyl v ohni Hospodin“. (1. Královská 19:11–12.) Prudkost větru a síla zemětřesení a ohně nebyly však projevy Pánova hlasu promlouvajícího k prorokovi.

Po těchto mocných projevech přírodních sil přišel k Eliášovi tichý a jemný hlas, a on ho slyšel. (Viz 1. Královská 19:12–13.) Pán mu řekl konejšivým hlasem, koho má

pomazat za příštího krále Sýrie, koho má pomazat za příštího krále Izraele a také že má pomazat za proroka Elizea, který bude jeho nástupcem.

Hledejme onen hlas

Tentýž hlas, který přišel k Eliášovi – hlas, který mu řekl, co má dělat v obtížném období svého života a služby – je stále dostupný každému dítěti Božímu, které si upřímně přeje konat vůli Otce. Kde však můžeme uprostřed mnoha hlasitých, světských hlasů zvoucích nás k tomu, abychom kráčeli po temných a zavádějících cestách, nalézt onen tichý, jemný hlas, který nám řekne, co máme dělat, co máme říkat a jakými nás Bůh chce mít?

Nefi nám radí, abychom hodovali „na slovech Kristových; neboť vizte, slova Kristova vám řeknou vše, co máte činiti“. (2. Nefi 32:3.)

A kde najdeme slova Kristova, abychom na nich mohli hodovat? Můžeme se obrátit na písmo, zejména na Knihu Mormonovu, která byla napsána a zachována ve své čistotě pro nás, obyvatele této generace. Nasloucháme také slovům novodobých proroků, kteří nám sdělují přání našeho Věčného Otce a našeho Spasitele Ježíše Krista v dnešní době.

Slova žijících proroků nás vedou, když čelíme novým a složitým problémům. Například zatímco se v posledních letech svět v převládajícím zmatku snaží svými filosofiemi trvale změnit koncept manželství a rodiny, slova proroků pevně, odvážně a láskyplně zdůrazňují posvátnou podstatu rodiny, když prohlašují, že „manželství mezi mužem

a ženou je ustanoveno Bohem a že rodina je středem Stvořitelova plánu pro věčný osud jeho dětí“.¹

Dnešní proroci a apoštolové také zdůrazňují důležitost svícení sabatu doma i v Církvi a zajištění spasení pro naše předky pomocí rodinné historie a chrámové práce. Na každé generální konferenci poskytují Církvi další nezbytné duchovní vedení.

Duch Svatý nás povede

Nefi dále učí: „Když vstoupíte na cestu a obdržíte Ducha Svatého, on vám ukáže všechny věci, které máte činiti.“ (2. Nefi 32:5.) A tak nás Nefi poté, co zdůraznil důležitost hledání slov Kristových, učí nyní tomu, že musíme mít přímé, osobní napojení na Ducha Svatého, třetího člena Božstva.

Nefi dobře věděl, o čem mluví. Když byl se svou rodinou o 30 nebo 40 let dříve v poušti a stavěl loď, která je měla přepravit do zaslíbené země, káral své bratry za to, že se dopouštěli nepravostí i poté, co slyšeli hlas anděla.

Řekl jim: „Jste pohotová k tomu, abyste činili nepravost,

ale pomalí v tom, abyste se rozpomněli na Pána, svého Boha. Viděli jste anděla a on k vám promlouval; ano, čas od času jste slyšeli jeho hlas; a on k vám promlouval tichým, jemným hlasem, ale vy jste neměli citu, a tak jste nemohli cítiti jeho slov; pročež, promlouval k vám jako hlasem hromu, jenž způsobil, že se země otřásala, jako by se měla rozpuknouti.“ (1. Nefi 17:45.)

Nepřestávejme pocíťovat

Bůh komunikuje se svými dětmi obvykle prostřednictvím Ducha Svatého, který k nám nejčastěji promlouvá hlasem pronikajícím do naší mysli a do srdce – je to „tichý, jemný hlas, který šeptá a proniká skrze všechny věci“. (NaS 85:6.) Naslouchejme tomuto jemnému hlasu a nečekejme na to, až k nám bude někdo muset promluvit hlasem hromovým! Pamatujte, že Eliáš zjistil, že hlas Páně není ve větru, zemětřesení ani ohni. Pán k němu promlouval prostřednictvím Ducha Svatého tichým, jemným hlasem.

„Hlas Ducha k nám přichází spíše jako *pocít* než zvuk,“

řekl prezident Boyd K. Packer (1924–2015), prezident Kvora Dvanácti apoštolů. „Naučíte se, stejně jako jsem se to naučil já, ‚naslouchat‘ onomu hlasu, kterého lze spíše *pocíťovat* než *slyšet*. ...“

Je to duchovní hlas, který přichází do mysli jako myšlenka nebo jako pocit, který je vám vložen do srdce.“²

Slova pocházející od Ducha Svatého *pocíťujeme* v mysli a v srdci spíše než *slyšíme* v uších. Nepřestávejme pocíťovat tato nabádání! Kéž otevřeme mysl a srdce, abychom přijímali slova proroků. Kéž dovolíme Duchu Svatému, aby nás i nadále učil skrze tichý, jemný hlas. Když Spasitel učil své učedníky o Duchu Svatém, který k nim měl být seslán po Jeho odchodu, řekl: „Utěšitel pak, ten Duch svatý, kteréhož pošle Otec ve jménu mém, onť vás naučí všemu, a připomenet vám všechno.“ (Jan 14:26.)

Každý věrný člen Církve Ježíše Krista Svatých posledních dnů má právo a požehnání přijímat z nebe osobní vedení, inspiraci a osobní zjevení prostřednictvím Ducha Svatého.

Prezident Thomas S. Monson (1927–2018) řekl: „Nechte na sebe působit onen tichý a jemný hlas. Pamatujte na to, že někdo s pravomocí vám při konfirmaci vložil ruce na hlavu a řekl: ‚Přijmi Ducha Svatého.‘ Otevřete své srdce i duši a naslouchejte tomuto zvláštnímu hlasu, který svědčí o pravdě. Jak slíbil prorok Izaiáš: ‚Ušima svýma uslyšíte slovo řkoucí: Toť jest ta cesta, chodte po ní.‘ [Izaiáš 30:21].“³ ■

POZNÁMKY

1. „Rodina – prohlášení světu“, *Liahona*, květen 2017, 145.
2. Boyd K. Packer, „Rady mládeži“, *Liahona*, listopad 2011, 17–18.
3. Thomas S. Monson, „Věřte, buďte poslušné a vytrvejte“, *Liahona*, květen 2012, 129.

VÍRA

JÍT NEOCHVĚJNĚ DÁL

Členové Willieho výpravy ručních vozíků, vyzbrojeni svědectvím o Pánu Ježíši Kristu, šli navzdory útrapám a hladu neochvějně dál.

Příběh, který bych rád vyprávěl, začal ve vlnící se zelené krajině anglického venkova, v níž se v Gloucesteru v roce 1825 narodil John Bennett Hawkins. V roce 1849 se nechal pokřtít do Církve a téhož roku odplul se skupinou Svatých posledních dnů na lodi *Henry Ware* do Ameriky. Do Utahu dorazil v srpnu 1852 a stal se jedním z prvních kovářů v počátcích osídlování Utahu.

Jeho budoucí manželka, Sarah Elizabeth Moultonová, také pocházela z anglického venkova. Irchester je malá vesnice poblíž řeky Nene, asi sto kilometrů na sever od Londýna a přibližně stejně daleko východním směrem od Birminghamu. Sarah Elizabeth se narodila v roce 1837 Thomasi Moultonovi a Esther Marshové. Když byly Sarah Elizabeth pouhé dva roky, její matka zemřela a v roce 1840 se její otec oženil se Sarah Dentonovou.

V červnu 1837 starší Heber C. Kimball (1801–1868) z Kvora Dvanácti apoštolů a další vedoucí Církve vykonávali v Anglii misionářskou práci. Mezi mnohými obrácenými, které tito misionáři učili, byla rodina, která Moultonovým dala výtisk letáku *Hlas varování* od staršího Parleyho P. Pratta (1807–1857) z Kvora Dvanácti apoštolů. Když si ho Thomas a Sarah přečetli, obrátili se a 29. prosince 1841 se nechali pokřtít. V té době byly v jejich rodině pouze dvě děti – čtyřletá Sarah Elizabeth a sedmiměsíční Mary Ann.

Duch shromažďování byl v srdci obrácených v Evropě silný. Toužili po tom, aby se mohli odstěhovat do Ameriky, kde by mohli žít společně s většinou Svatých. Moultonovi, stejně jako mnozí další, neměli dost peněz na to, aby své přání uskutečnili. Jejich odhodlání však bylo silné a začali šetřit peníze do zavařovací sklenice.

Stálý vystěhovalecký fond

V roce 1849 zřídil president Brigham Young (1801–1877) Stálý vystěhovalecký fond, který měl členům Církve pomoci bezpečně se přestěhovat do Ameriky. První lidé, kteří využili pomoci tohoto fondu, cestovali v koloně krytých povozů, ale tento způsob dopravy byl pomalý a nákladný. I s pomocí Stálého vystěhovaleckého fondu si cestu mohlo dovolit jen málo lidí. Vedoucí Církve začali zkoumat otázku použití ručních vozíků a došli k závěru, že díky nim by byla cesta rychlejší a méně nákladná.

V té době četla rodina Moultonových již sedm dětí, ale díky úsporám ze zavařovací sklenice, pomoci Stálého vystěhovaleckého fondu a levnějšímu způsobu dopravy se jejich přání mohlo

**Starší
Ronald
A. Rasband**

Kvorum Dvanácti
apoštolů

Vlevo: současný vzhled krajiny okolo Gloucesteru (Anglie)

Chráněná přírodní oblast Scotts Bluff v západní Nebrasce v USA

splnit. Přípravy na cestování devítičlenné rodiny si vyžádaly pečlivé plánování. Aby dokázali ušetřit ještě další peníze na nákupy, které potřebovali obstarat, téměř rok žili jen z ječné mouky.

Když se čas jejich odjezdu přiblížil, Thomas váhal, zda cestu podniknout, protože jeho manželka čekala dítě. Avšak Sarah Denton Moultonová byla ženou víry a nic ji nemohlo odradit. Před odjezdem z Anglie dal jeden z misionářů Sarah požehnání, v němž jí slíbil, že jestliže půjde do Utahu, zvládne cestu v bezpečí, aniž by ztratila jediného člena rodiny – což bylo velmi nadějně požehnání pro rodinu, která měla mít brzy deset členů!

Rodina, která v roce 1856 vyplula z anglického Liverpoolu na lodi *Thornton*, přivítala nově narozeného chlapečka pouhé tři dny po vyplutí. Loď *Thornton* byla najata, aby přeplavila 764 Svatých z Dánska, Švédska a Anglie. Cestovali pod vedením misionáře, který se jmenoval James Grey Willie.

Za šest týdnů vplul *Thornton* do přístavu v New Yorku. Moultonovi poté nasedli na vlak a vydali se na dlouhou cestu na západ. V červnu 1856 dorazili do Iowa City ve státě Iowa, odkud vycházely výpravy ručních vozíků. Pouhé tři dny před jejich příjezdem vyrazila z Iowa City na cestu výprava kapitána Edwarda Bunkera, která zabrala velkou část ručních vozíků, které byly k dispozici.

Těžkosti s ručními vozíky

O dva týdny později se k Willieho výpravě připojila další výprava Svatých pod vedením Edwarda Martina.

Zástupci Církve v Iowa City, kteří předtím věnovali veškeré síly tomu, aby vybavili a vyslali první tři výpravy ručních vozíků, se nyní horečně snažili postarat o nečekaně velkou skupinu, která dorazila později. Než tito Svatí mohli pokračovat v cestě, bylo třeba vyrobit 250 ručních vozíků.

Do výroby vozíků se zapojil každý praceschopný muž, zatímco ženy šily pro účely cesty desítky stanů. Mnozí z těchto amatérských výrobců vozíků se neřídili danými požadavky, ale vyrobili vozíky různých velikostí a síly, což se později ukázalo jako problematické. Kvůli tomu, jak velký počet vozíků bylo třeba vyrobit, muselo být použito i čerstvé, neproschlé dřevo, a v některých případech i surová kůže a cín pro výrobu kol. Ve vozících se vezly potraviny a v mnoha případech i veškerý majetek, který Svatí měli.

Na jednotlivé vozíky se naložilo často kolem 200 kilogramů mouky, ložního prádla, potřeb na vaření a šatstva. Každý člověk mohl na vozík naložit jen 8 kilogramů jako své osobní zavazadlo.

Thomas Moulton a jeho desetičlenná rodina byli přiřazeni ke čtvrté výpravě ručních vozíků, opět pod vedením kapitána Willieho. Skupina se skládala ze 400 Svatých a bylo v ní více starších lidí než obvykle. Ve zprávě ze září onoho roku bylo uvedeno „404 osob, 6 krytých vozů, 87 ručních vozíků, 6 párů volů, 32 krav a 5 mezků“.¹

Moultonovi dostali k užívání jeden krytý a jeden otevřený ruční vozík. Thomas a jeho manželka táhli krytý vozík. V tomto vozíku se vezl novorozený Charles a jeho sestřička Lizzie (Sophia Elizabeth). Lottie (Charlotte) do něj mohla

nasednout vždy, když vozík jel z kopce. Za vozíkem šel osmiletý James Heber, s provazem uvázaným kolem pasu, aby se nezatoulal. Druhý těžký vozík táhly dvě nejstarší dívky – Sarah Elizabeth (19 let) a Mary Ann (15 let) – společně s bratry Williamem (12 let) a Josephem (10 let).

V červenci 1856 se Moultonovi rozloučili s městem Iowa City a vydali se na svou více než 2 000 kilometrů dlouhou cestu na západ. Po 26 dnech cesty dorazili do Winter Quarters (dnešní Florence) ve státě Nebraska. Jak bylo zvykem, zůstali zde několik dní, aby mohli spravit vozíky a doplnit zásoby, protože mezi Winter Quarters a Salt Lake City neexistovalo žádné větší město.

Ve chvíli, kdy byla Willieho výprava připravena z Winter Quarters vyrazit, čas již tak pokročil, že se sešla rada, která měla rozhodnout, zda se vydají na cestu, nebo zůstanou do jara. Někteří lidé, kteří tuto cestu již absolvovali, je s velkou vážností varovali před nebezpečím, které představovala cesta v tak pozdní roční době. Avšak kapitán Willie a mnoho členů výpravy mělo pocit, že mají jít, protože ve Florence nebylo ubytování, v němž by mohli přečkat zimu.

Ubývající zásoby

18. srpna, vybaveni nedostatečnými zásobami, se členové Willieho výpravy vydali na další cestu s přesvědčením, že zásoby si budou moci doplnit ve Fort Laramie (severně od dnešního Laramie ve státě Wyoming). V reakci na varování, jehož se jim dostalo, umístili do každého vozíku navíc jeden pytel se 45 kilogramy mouky a měli důvěru

v to, že se setkají se zásobovacími vozy vypravenými ze Salt Lake City. Na konci září však vozkové zásobovacích vozů v přesvědčení, že žádní další přistěhovalci už nepřijdou, zamířili zpět do Salt Lake City a Willieho výprava se s nimi nesešla.

Ve Florence Moultonovi dospěli k názoru, že bude lepší nechat tam jednu bedýnku se zásobami, protože náklad pro desetičlennou rodinu, který museli táhnout, byl prostě příliš těžký. Do té doby již zanechali jedno zavazadlo v přístavu v Liverpoolu, bedýnku oblečení na palubě lodi, kufr s oblečením v New Yorku a kufr se zásobami, v němž byla i většina jejich osobních věcí, v Iowa City. I cestou hledali možnosti, jak své břemeno odlehčit.

Pro někoho, kdo se těší veškerému pohodlí moderního života, je těžké představit si každodenní těžkosti, které prožívali Moultonovi a ostatní pozoruhodní muži a ženy v těchto výpravách ručních vozíků. Dokážeme si představit puchýře na ruku a nohu, bolavé svaly, prach a kamínky, mouchy a komáry, splašená stáda bizonů a náhodná setkání s indiány? Dokážeme si představit, jak se brodili řekami a jakou překážkou byl písek a kluzké kameny, když se snažili dostat vozíky přes rychle tekoucí nebo hlubokou vodu? Dokážeme pochopit slabost, která pochází z nedostatku přiměřené výživy?

Během cesty chodily Moultonovy děti s matkou do terénu sbírat klásky divoké pšenice, aby své rychle se ztenčující zásoby doplnily o nějakou další potravu. V jednu dobu měli jen jeden ječný chléb a jedno jablko na den pro každé tři členy své rodiny.

Řeka Sweetwater nedaleko soutěsky Martin's Cove ve státě Wyoming v USA

12. září těsně před setměním dorazila do tábora skupina misionářů, kteří se vraceli z Britské misie. Vedl je Franklin D. Richards (1821–1899) z Kvora Dvanácti apoštolů, prapradědeček mojí manželky. Když starší Richards a ostatní viděli těžkosti této výpravy ručních vozíků, slíbili, že rychle dojedou do údolí Solného jezera a co nejdříve jim vyšlou pomoc.

30. září dorazila Willieho výprava do Fort Laramie ve státě Wyoming, které se nacházelo přibližně 650 kilometrů východně od Salt Lake City.

Začátkem října přišla zima a při další cestě, o níž se výprava pokoušela, se obtíže ještě znásobily. Zásob bylo tak málo, že kapitán Willie byl nucen snížit denní přiděl na přibližně 425 gramů mouky pro muže, 350 gramů pro ženy, 250 gramů pro děti a 150 gramů pro nemluvňata. Brzy museli čelit kvílejícímu větru a sněhu hnanému vichrem. Do rána 20. října napadlo deset centimetrů sněhu a stany a kryty povozů se bortily pod jeho tíhou. Pět členů výpravy a několik tažných zvířat zemřelo zimou a hladem během noci před touto bouří a pět dalších členů zemřelo v průběhu dalších tří dnů. Mnoho relativně silných mužů dalo v jídle přednost ženám, dětem a nemocným a bylo nuceno pokračovat v cestě bez jakéhokoli jídla.

Záchranné skupiny vyrážejí

Členové výpravy se utábořili na řece Sweetwater tři kilometry pod horským hřebenem Rocky Ridge a hladoví, promrzlí a zubožení čekali, až se bouře utiší.

Když skupina Franklina D. Richardse dorazila do Salt Lake City, okamžitě presidenta Younga informovali

o zoufalé situaci přistěhovalců. Svatí v údolí nečekali, že by tento rok mohli dorazit ještě nějakí další lidé, a zpráva o jejich nesnázích se šířila rychlostí blesku.

O dva dny později, 6. října 1856, se ve starém Tabernaclu konala generální konference. President Young vyzval Svaté od řečnického pultu, aby vypravili muže s potravinami a zásobami ve vozech tažených mezky nebo koni, aby se vydali poskytnout pomoc již následující den.²

Mezi těmi, kteří byli toho dne ve starém Tabernaclu a kteří zareagovali na výzvu k pomoci, byl i John Bennett Hawkins. Stal se jedním ze stovek jednotlivců ze záchranných skupin, kteří se vydali na cestu ze Salt Lake City. Večer 21. října záchranné vozy konečně dorazily do Willieho tábora. Promrzlí a hladoví členové výpravy, kteří byli ještě naživu, je uvítali s radostí a vděčností. Takto se John Bennett Hawkins poprvé setkal se Sarah Elizabeth Moultonovou a tito dva se pak stali mými praprarodiči.

22. října se někteří zachránci vydali dál na pomoc dalším výpravám ručních vozíků, zatímco William H. Kimball, který si vzal na starost Willieho výpravu, se společně se zbylými vozy vydal zpět do Salt Lake City.

Ti, kteří neměli sílu táhnout svůj vozík, naložili svoje věci na vozy a šli vedle nich. Ti, kteří nemohli jít, jeli na vozech. Když dorazili k Rocky Ridge, zastihla je další velká sněhová bouře. Zatímco namáhavě postupovali podél onoho horského hřebenu, museli se zabalit do pokrývek a dek, aby neumrzli. Do té doby již zemřelo přibližně čtyřicet členů výpravy.³

Počasi bylo tak chladné, že mnoho Svatých utrpělo

cestou přes tento horský hřeben omrzliny na rukou, nohou a tvářích. Jednu ženu připravil mráz o zrak.

Dokážeme si představit Moultonovy s jejich osmi dětmi, jak táhnou a tlačí své dva vozíky a brodí se přitom hlubokým sněhem. Na jednom vozíku, který táhl Thomas a jeho manželka, se vezl drahocenný náklad – Lottie, Lizzie a maličký Charles — zatímco malý James Heber klopytál za vozíkem, který ho táhl za provaz uvázaný kolem pasu. Druhý vozík táhly a tlačily Sarah Elizabeth a ostatní tři děti. Když jedna laskavá starší žena viděla, jak si malý James Heber razí cestu, vlečený vozíkem, vzala ho za ruku. Tento laskavý skutek mu zachránil pravou ruku, ale jeho levá ruka, vystavená mrazivému počasí, omrzla. Když dorazili do Salt Lake City, několik prstů na této ruce muselo být amputováno.

Krátce po poledni 9. listopadu zastavily vozy s trpícími lidmi před budovou kanceláře pro desátek v Salt Lake City, kde nyní stojí Pamětní budova Josepha Smitha. Mnozí dorazili s omrzlými chodidly a končetinami. Šedesát devět jich cestou zemřelo. Ale slib, který dostala rodina Moultonových v onom požehnání v Anglii, se splnil. Thomas a Sarah Denton Moultonovi nepřišli ani o jedno dítě.

Od záchrany k lásce

Výpravu pozdravily stovky obyvatel Salt Lake City, kteří netrpělivě očekávali jejich příchod a byli připraveni pomoci se o ně postarat. Vděčnost, kterou Sarah Elizabeth pocítovala vůči jednomu z mladých hrdinů, kteří pomohli

zachránit Moultonovy ze spárů smrti, brzy přerostla v zamilovanost a lásku.

5. prosince 1856 se Sarah Elizabeth za svého zachránce Johna Bennetta Hawkinse, uprostřed gratulací od svých blízkých, provdala. Na čas a věčnost byli zpečetěni následujícího července v Domě obdarování. Usadili se v Salt Lake City a byli požehnáni třemi syny a sedmi dcerami. Jedna z jejich dcer, Esther Emily, se v roce 1891 provdala za mého dědečka Charlese Rasbanda.

24. července slavíme Den pionýrů a vyjadřujeme vděčnost za ony mnohé pionýry, kteří obětovali vše pro vybudování údolí Solného jezera a mnoha dalších společenství na západě Spojených států. Také vyjadřujeme vděčnost za pionýry Svatých posledních dnů kdekoli na světě, kteří prošlapali – a prošlapávají – cestu evangelia pro další, kteří přicházejí po nich.

Co je pohánělo dál? Co jim pomáhalo jít kupředu? Odpovědí je svědectví o Pánu Ježíši Kristu. Jako prapravnuk pionýrů připojuji i své svědectví, že jejich námaha nebyla marná. I já pocituji to, co pocítovali oni. I já vím to, co věděli oni, a vydávám o tom svědectví. ■

Z proslovu proneseného 24. července 2007 v Tabernaclu v Salt Lake City během ranního shromáždění u příležitosti Dne pionýrů.

POZNÁMKY

1. Zpráva F. D. Richardse a Daniela Spencera, „Smith, Marilyn Austin, *Faithful Stewards – the Life of James Gray Willie and Elizabeth Ann Pettit*, 95–120“, history.lds.org.
2. Viz Brigham Young, „Remarks“, *Deseret News*, Oct. 15, 1856, 252; viz také LeRoy R. Hafen a Ann W. Hafen, *Handcarts to Zion* (1981), 120–121.
3. Devatenáct z nich zemřelo ještě předtím, než výprava dorazila do Fort Laramie, včetně sedmi, kteří zemřeli při plavbě přes oceán, a čtyř, kteří zemřeli v Iowa City. Další devatenáct zemřelo mezi Fort Laramie a nástupem zimy, většina z nich několik dní před příjezdem zachránců.

UDRŽELI SI

VÍRU V OSAMOCENÍ

Ryan W. Saltzgeber
Oddělení církevní historie

Většina Svatých posledních dnů v dnešní době uctívá Boha ve sborech a odbočkách, kde se členové „často [scházejí], aby se postili a modlili a aby jeden s druhým mluvili o blahu svých duší“ (Moroni 6:5). Avšak Moroni, prorok, který napsal tato slova, vytvořil jedny ze svých nejvýznačnějších spisů v době, když po zničení svého lidu zůstal sám jediným učedníkem.

V průběhu celé historie Církve si mnoho Svatých posledních dnů udrželo víru, když se kvůli okolnostem ocitli v osamocení. Někteří, podobně jako Moroni, prožili své dny jako svědkové a příklady pro budoucí generace. Jiní se dožili dne, kdy svou víru mohli opět sdílet s druhými.

Roky modliteb za tento den

Františka Brodilová mohla jen těžko předvídat, jakou roli bude hrát v historii Církve, když jí v roce 1913 ve Vídni na dveře

ILUSTRACE KEN SPENCER

*Takto se podařilo členům Církve,
kteří kvůli válce, nemoci nebo jiným
okolnostem zůstali ve své zemi
osamoceni, zůstat věrní.*

zaklepal jistý misionář. Rok po jejím obrácení zachvátila Rakousko-Uhersko 1. světová válka, misionáři se vrátili domů a mnoho mužů z řad členů bylo povoláno k vojenské službě, kvůli čemuž se Františka a několik dalších sester musely scházet samy.

Toto byly ty nejintenzivnější kontakty s Církví, které Františka po mnoho let měla. Po válce její manžel František obdržel nabídku pracovat pro novou československou vládu. Poté, co se přestěhovali do Prahy, se Františka stala jedinou členkou Církve v této zemi. František po několika měsících zemřel a Františka se musela sama postarat o své dvě malé dcery – Františku a Janu.

Františka sama učila své dcery evangelium. „Vyrostla jsem v Církvi,“ vzpomínala dcera Františka. „Církev pro nás znamenala domov!“¹ Františka také napsala vedoucím Církve v Rakousku a požádala je, aby byli do Československa vysláni

Františka Brodilová vstoupila do Církve ve Vídni v roce 1913 – rok před začátkem 1. světové války – a neměla žádný kontakt s dalšími členy Církve až do roku 1929.

Františka se zúčastnila události, kdy v roce 1929 starší John A. Widtsoe (oba v prostřední řadě) zasvětil Československo pro hlásání evangelia.

misionáři. Církevní vedoucí v této otázce váhali, protože poslední misionář, který působil v Praze o 40 let dříve, byl za hlásání evangelia uvězněn a vypovězen z města. I přes nové politické poměry se církevní vedoucí obávali, že se situace změnila jen málo.

Františka se však nenechala odradit, psala další dopisy a modlila se za zřízení misie. V roce 1928, po deseti letech, které Františka prožila v osamocení, se do Prahy vrátil tentýž misionář, který v Praze kázal již před lety – 83letý Thomas Biesinger. Zdálo se, že osamocení, v němž rodina žila, skončilo. Zakrátko však zhoršující se zdraví donutilo staršího Biesingera k odchodu ze země.

Františka pocítovala zklamání, ale rozhodla se, že bude pokračovat v psaní dopisů členům a vedoucím Církve v zahraničí. A její vytrvalost přinesla ovoce: 24. července 1929 dorazil do Prahy John A. Widtsoe (1872–1952) z Kvora Dvanácti apoštolů se skupinou misionářů. Téhož večera vystoupala Františka spolu s ostatními na vrchol hory nedaleko hradu Karlštejn, kde starší Widtsoe zasvětil Československo pro hlásání evangelia a oficiálně zorganizoval misii. „Málokdo si dokáže představit, jakou radost jsme pocítovali,“ napsala Františka později. „Za tento den jsme se roky modlily.“²

Téměř šest měsíců se odbočka scházela u Františky doma. Františka později pomohla svým dcerám přeložit do češtiny Knihu Mormonovu a položila základ Církve v zemi, která je nyní Českou republikou.

Podobně jako Františka i mnoho dalších Svatých posledních dnů vytrvalo v osamocení. Následující muži a ženy byli mezi prvními, kteří se dělili o evangelium a položili základ Církve ve své vlasti, díky čemuž se mohli jiní lidé později podílet na společenství Svatých.

*Když Františka zemřel manžel,
vychovávala své dvě dcery sama.*

*Podobně jako Františka
i mnoho dalších Svatých
posledních dnů vytrvalo
v osamocení. Tito muži
a ženy ve své vlasti
živilí oheň své víry,
dělili se o evangelium
a budovali Církev.*

*Fujiya Nara (v tmavém obleku)
jako předsedající starší převzal
zodpovědnost za udržování kontaktu
se členy poté, co byla v roce 1924
uzavřena Japonská misie.*

Trvalý dar pravé víry

Když byla v roce 1924 uzavřena Japonská misie, mnozí členové se cítili ztraceni a opuštěni. Vedení přibližně 160 členů v Japonsku bylo svěřeno Fudžijaovi Naraovi, předsedajícímu staršímu v zemi, kterému jeho zaměstnání u železniční společnosti umožňovalo navštěvovat roztroušené členy. Když Fudžija nemohl členy navštěvovat, udržoval s nimi kontakt tím, že vydával časopis pod názvem *Šuro (Palmový list)*, v němž se děлил o poselství evangelia a povzbuzoval zbývající Svaté během neklidných let, které následovaly.

Když byl kvůli zaměstnání přeložen do Mandžuska a bratr, který ho v roli předsedajícího staršího nahradil, v roce 1937 náhle zemřel, byl kontakt se členy v Japonsku zanedlouho ztracen. „I když jsme se Salt Lake City neměli žádné spojení prostřednictvím korespondence,“ řekl Fudžija, „... byli jsme přesvědčeni, že Církev [zde]

bude obnovena.“³

Během 2. světové války se Fudžija vrátil do Tokia, kde kázal svým sousedům a jednou týdně organizoval setkání Nedělní školy. Po válce našel Fudžija zprávu od Edwarda L. Clissolda – Svatého posledních dnů, který sloužil

v americké armádě – v níž vybízel členy Církyve v této zemi, aby ho kontaktovali. Fudžija okamžitě navštívil Edwarda v jeho hotelovém pokoji. Když Edward přišel na shromáždění Svatých posledních dnů v Tokiu, byl překvapen, že ho navštěvuje téměř sto lidí.

„Po celou dobu,“ řekl Fudžija později, „bylo a je největším darem, a trvalým darem, poznat a přijmout pravou víru – tedy poznat Nebeského Otce, Ježíše Krista a Ducha Svatého.“⁴

Budování Církyve na Havaji

Než se Jonathan H. Napela dal se svou manželkou Kiti v roce 1851 pokřtít, byl na ostrově Maui uznávaným soudcem. Když byl kvůli členství v Církvi donucen ze svého úřadu odstoupit, věnoval svoji energii budování Církyve mezi rodilými Havajci. Jonathan učil havajštině misionáře George Q. Cannona, pomohl přeložit Knihu Mormonovu a vytvořil první program pro výcvik misionářů v jakémkoli cizím jazyce.

Díky tomu vstoupily do Církyve během následujících tří let více než tři tisíce Havajců. „Vidíme velmi jasně, že toto je Boží církev,“ napsal. „Na těchto ostrovech je mnoho lidí, kteří milostí Boží a skrze Pána Ježíše Krista získali silnou víru, že můžeme přijmout Ducha Svatého.“⁵

V roce 1872 Kiti Napelaová onemocněla malomocenstvím a musela se odebrat do kolonie pro nemocné

Vpravo: Jonathan Napela, jeden z prvních obrácených na Havaji, pomohl s překladem *Knihy Mormonovy do havajštiny*. Dole: Wilhelm Friedrichs (druhý zleva) a Emil Hoppe (uprostřed, zadní řada) se zúčastnili prvních křtů v Argentině.

PORTRÉT JONATHANA NAPELY LASKAVĚ POSKYTLY KNIHOVNA A ARCHIV CÍRKEVNÍ HISTORIE

malomocenstvím na ostrově Molokai. Jonathan se rozhodl, že nezůstane mezi Svatými, ale že také požádá o přijetí do kolonie. „Během onoho krátkého času, který zbývá,“ napsal zdravotnické komisi, „chci být se svou manželkou.“⁶

Jonathan svolení dostal a stal se presidentem odbočky na Molokai. V úzké spolupráci s místním katolickým knězem, otcem Damienem, sloužil všem, kteří byli touto chorobou postiženi. Jonathan nakonec sám v kolonii malomocenstvím onemocněl a zemřel.

„Raduji se z toho, že jsem nástrojem v rukou Božích“

Když se rodiny Friedrichsových a Hoppeových nedlouho po roce 1920 přestěhovaly z Německa do Argentiny, byly zde jedinými Svatými posledních dnů. Wilhelm Friedrichs a Emil Hoppe se ve své nové vlasti

snažili dělit o evangelium, šířili letáky a zvali druhé k účasti na jejich shromážděních. „Mám v Nebeského Otce plnou důvěru, že pošle upřímné přátele, kteří evangelium přijmou,“ napsal Wilhelm, „neboť se raduji z toho, že jsem nástrojem v rukou Božích.“⁷

Měli však i vážné obtíže. Rodiny žily daleko od sebe a musely cestovat dvě hodiny, aby se mohly setkat. Protože Emil byl jáhнем a Wilhelm učitelem v Aronově kněžství, nemohli vykonávat obřady, jako je svátost nebo udělení kněžského požehnání.

V roce 1924 Hildegarda Hoppeová porodila holčičku, která však za dva měsíce zemřela. Zarmoucená Hildegarda požádala o to, aby jméno holčičky bylo zaneseno do záznamů Církve. Na základě toho si

*Díky jejich vytrvalosti
v kladení základů
Církve se mohli
později zapojit do
společenství Svatých
i další lidé.*

Více informací o těchto
a dalších věrných Svatých
posledních dnů z celého
světa najdete v angličtině
pod heslem Country
Histories v oddíle Church
History v aplikaci Knihovna
evangelia nebo na
stránkách history.lds.org.

*Když se Philippe a Annelise Assardovi
(vlevo) setkali v Pobřeží slonoviny
s Lucienem a Agathe Affouéovými,
oba páry se radovaly z poznání, že
tam nejsou v Církvi samy.*

začal Wilhelm dopisovat s církevními vedoucími v Salt Lake City.

Po roce a půl byl poslán starší Melvin J. Ballard (1873–1939) z Kvora Dvanácti apoštolů, aby se spolu s dalšími misionáři setkal v Buenos Aires s rostoucí skupinou obrácených. Když tam v prosinci 1925 dorazili, starší Ballard pokřtil několik obrácených a zorganizoval odbočku. Na první svátek vánoční starší Ballard zasvětil Jižní Ameriku pro misionářskou práci a zorganizoval první misií na kontinentu.

Přinesl evangelium svému národu

Philippe a Annelise Assardovi žili v pohodlí v německém Kolíně, když jim v roce 1980 zakleпали na dveře misionáři. Evangelium brzy přijali a cítili se „ohromeni svými požehnáními“. Philippe brzy pocítil mocnou touhu vrátit se do své rodné země, Pobřeží slonoviny, aby se tam mohl dělit o znovuzřízené evangelium.

„A tak, v roce 1986, poté, co jsme se s manželkou dlouho modlili a postili,“ vzpomínal Philippe, „jsem se rozhodl, že se do Pobřeží slonoviny vrátím předat, co jsem obdržel, abych zlepšil osud mé rodiny i mého lidu.“⁸

Než se Philippe vydal na cestu, poradil se s vedoucími Církve. I když v Pobřeží slonoviny neexistovaly žádné církevní jednotky, žil tam určitý počet členů, kteří do Církve vstoupili během pobytu v jiné zemi. Assardovi dostali jejich seznam a po dobu jednoho roku každému z nich pilně psali dopisy. Postupně rozdmýchali jiskřičku víry v druhých a obdrželi povolání začít ve svém domově pořádat nedělní shromáždění. Poté vznikly další sbory a odbočky a v roce 1997 byl v Pobřeží slonoviny zorganizován první kůl. ■

POZNÁMKY

1. Frances McOmber, v: Ruth McOmber Pratt, „Frantiska Vesela Brodilova“, nevydaný rukopis (2009), 18.
2. Františka Brodilová, v: Pratt, „Frantiska Vesela Brodilova“, 25.
3. Fujiya Nara, v: Lee Benson, „Japanese Member Survives Adversity“, *Church News*, Feb. 17, 1979, 7.
4. Fujiya Nara, v: Benson, „Japanese Member Survives Adversity“, 7.
5. Jonathan Napela, v: „Foreign Correspondence: Sandwich Islands – Minutes of Conference, Makawao, April 1st, 1852“, *Deseret News*, April 1st, 1852, 4.
6. Jonathan Napela, v: Fred E. Woods, „A Most Influential Mormon Islander: Jonathan Hawaii Napela“, *The Hawaiian Journal of History*, vol. 42 (2008), 148.
7. Wilhelm Friedrichs, dopis z 5. března 1924, Korespondence Argentinské misie, Knihovna církevní historie.
8. Robert L. Mercer, „Pioneers in Ivory Coast“, *Liahona*, Mar. 1999, 19.

FOTOILLUSTRACE: CODY BELL

Knihy Mormonova mění lidem život

*Tito obrácení si vypěstovali víru skrze
četbu Knihy Mormonovy.*

Kniha Mormonova je vskutku dar, jehož účelem je přivést nás, Boží děti, k poznání pravého evangelia Ježíše Krista. Enrique Serpa Bustamante, člen z Limy v Peru, pohlíží na Knihu Mormonovu jako na dopis od milujícího rodiče: „Nebeský Otec napsal prostřednictvím proroků ‚dopisy‘, ve kterých nám poskytuje rady, útěchu a vedení pro naše dobro a jimiž nám za všech dob žehná. V Jeho plánu se skrývá velká moudrost, a On ví, jak nám má tyto láskyplné dopisy předat přesně ve chvíli, kdy jsme v srdci připraveni porozumět Jeho požehnááním a evangelium.“

Níže jsou uvedena svědectví několika obrácených členů z celého světa, která se týkají toho, co je nejvíce zaujalo na Knize Mormonově, když poznávali Církev.

Další svědectví o Ježíši Kristu

Uneteře v nigerijském Ibadanu jsem si všiml výtisku Knihy Mormonovy. Jako horlivého čtenáře mě zajímalo, proč je na ní napsáno, že je to „další svědectví o Ježíši Kristu“, a tak jsem si ji zval a přečetl.

Podtitul „další svědectví o Ježíši Kristu“ otevřel moji mysl možnosti, že existuje Spasitel pro všechny, a ne jen pro Izraelity, což bylo něco, co mě tenkrát velice trápilo. To, že navštívil Nefity a ustanovil mezi nimi své zákony a obřady, ve mně probudilo zájem dozvědět se o Jeho službě více.

Onen podtitul mě dovedl k tomu, abych si zjistil něco více o Církvi. Když jsem se řídil nabádáními zapsanými v Knize Mormonově, jako například tím, abych se modlil a zjistil pravdu sám pro sebe (viz Moroni 10:4), začal jsem pocítovat Ducha. Nyní vím, že Spasitel žije a miluje každého z nás.

Ezekiel Akeh, Idaho, USA

1. Nefi 8 – Ovoce „sladší než vše, co jsem kdy ochutnal“

V 1. Nefim 8:11–12 Lehi popisuje ovoce stromu života jako „nadmíru sladké, sladší než vše, co jsem kdy ochutnal. ... Naplnilo to mou duši nesmírně velikou radostí.“ Když jsem tyto verše četla, silně jsem pocítovala, že toto ovoce bylo opravdu výjimečné, a přála jsem si ho také mít.

Měla jsem pro Lehiho velké pochopení. Přemýšlela jsem o tom, že kdybych byla na jeho místě a toto ovoce existovalo, cítila bych se úplně stejně jako on, a nesmírně bych toužila po tom, aby z něj pojedla i má rodina. Tento příběh mě svou pravdivostí obzvláště oslovil, protože moji rodiče ještě nejsou členy Církve; a tak když tyto verše čtu i dnes, zdá se mi, že vyjadřují pocity mého srdce.

Dokonce ještě předtím, než jsem zjistila, že ono ovoce představuje Boží lásku a Jeho evangelium, jsem věděla, že je výjimečné. Později, když jsem porozuměla

jeho významu, jsem přemýšlela o tom, jak věrně ho písma popisují.

Písma jsou skutečně záznamy pravdy vytvořené proroky a obsahují slovo Boží.

Eun Jin Yeom, Gyeonggi, Jižní Korea

Jákob 5:74 – Touha sloužit Bohu

Když jsem se učil o Církvi, přečetl jsem si Jákoba 5:74. Tento verš mi ihned, jakmile jsem si ho přečetl, utkvěl v paměti. V církvi, ve které jsem byl členem dříve, jsem byl celý život velmi aktivní a vždy jsem toužil sloužit Bohu. Dokonce jsem doufal, že abych Mu sloužil, budu jednoho dne studovat filosofii a teologii. Příjímací řízení ohledně studia filosofie jsem již měl za sebou.

Nikdy ale nezapomenu na okamžik, kdy jsem zmíněný verš z písem přečetl poprvé. Pamatuji si, že to bylo večer poté, co jsem poprvé navštívil církevní shromáždění Svatých posledních dnů. Během jedné z přestávek mezi

jednotlivými hodinami výuky jsem si na nástěnce povšíml zjevení, které obdržel prezident Thomas S. Monson ohledně snížení věkové hranice pro misionáře.

Když jsem si pak onoho večera přečetl Jákoba 5:74, věděl jsem, že musím sloužit Bohu. A když jsem se pak díval na misionáře, na dva mladé muže, kteří byli stejně staří jako já a kteří Mu zasvětili život, uvědomil jsem si, že bych Mu mohl sloužit právě takto. Večer před zmíněným církevním shromážděním jsem se rozhodl dát se pokřtít. Večer po něm jsem se rozhodl jet na misii. Nyní jsem se se ctí vrátil domů poté, co jsem sloužil skvělým lidem ve Filipínské misii Cebu-východ.

Josef Gutierrez, Batangas, Filipíny

Knih Enosova – Odpuštění hříchů

Když jsem poprvé četla Knihu Mormonovu, nevěděla jsem, kde začít. Zápolila jsem s odpuštěním, a to zejména s odpouštěním sobě samotné a s uvědoměním si toho, zda jsem odpuštění hodna. Jedna ze sester misionářek mi řekla, že odpověď naleznu v písmech a že pokud nevím, kde začít, mám se ohledně toho pomodlit, a poté naleznu verše z písem, které potřebuji. Rozhodla jsem se v písmech listovat a začít číst v místě, kde se zastavím – což byla kniha Enosova, verše 4–6. Ve chvíli, kdy jsem je přečetla, jsem věděla, že Kniha Mormonova je pravdivá.

Jennifer Andreskiová, Kalifornie, USA

Mosiáš 27 – Příležitost ke změně

Když jsem poprvé četla Knihu Mormonovu, část, která se mi z ní líbila nejvíce, se nacházela v Mosiášovi a týkala se toho, jak se Almův syn zřekl Církve a snažil se ji zničit. Ale pak u něj došlo k obrovské změně – pocítil Ducha Svatého a stal se věřícím. To se mi opravdu velice líbilo, protože příležitost změnit se by měl dostat každý.

Maria Gracia Henrique Gonzalezová, Maule, Chile

Mosiáš 27:28–29 – Štěstí a vykoupení

Jako na novou členku na mě zapůsobily verše v Mosiášovi 27:28–29. Byla jsem, a platí to stále,

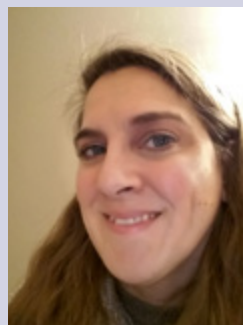
Ezekiel Akeh

Josef Gutierrez

Jennifer Andreskiová

Marie-Chantal Hogueová

Venu Bhaskar Nakka

nesmírně vděčná za to, že se Pán nade mnou slitoval a vykoupil mne ze života plného hříchu. Předtím, než jsem se dala pokřtít, jsem si myslela, že jsem šťastná, ale nic se nemohlo vyrovnat štěstí, které jsem pocítila, když jsem přijala znovuzřízené evangelium. Nikdy předtím jsem nepocítovala takové sebevědomí a jistotu, že mám před sebou zářivou budoucnost.

Poté, co jsem přijala Almovu výzvu, abych přišla a byla pokřtěna ku pokání, abych také já mohla „pojísti z ovoce stromu života“ (Alma 5:62), jsem pocítila totéž utěšující a pokojné vysvobození jako Alma mladší, když napsal: „Byl jsem v nejtemnější propasti; ale nyní vidím podivuhodné světlo Boží. Duše má byla trýzněna věčnými mukami; ale jsem vysvobozen a duše má již není trýzněna.“ (Mosiáš 27:29.) Tyto verše mi pomohly porozumět tomu, že má nová životní perspektiva a nově nalezené štěstí jsou založeny na tom, že jsem přijala Ježíše Krista jako svého Spasitele a Vykupitele. Nyní jsem nesmírně vděčná za to, že Spasitel za mě zaplatil cenu spravedlnosti a umožňuje mi, abych pokaždé, když činím pokání, znovu a znovu pocítovala tutéž vykupující lásku.

Marie-Chantal Hogueová, Ontario, Kanada

Modrá knížečka

Vyrůstal jsem v Indii, kde jsem se seznámil s misionáři a poprvé navštívil církevní shromáždění. Shodou okolností to bylo o velikonoční neděli. Kvůli pracovnímu harmonogramu jsem dorazil na shromáždění pozdě a zúčastnil jsem se Nedělní školy pro mládež, kde učil jeden z misionářů. Citoval několik veršů z modré knihy, kterou jsem nikdy předtím neviděl, ale zněla podobně jako

Bible. Když učil, měl jsem v srdci silný pocit a věděl jsem, že bych onu knihu měl mít také.

Po skončení výuky jsem šel rovnou za ním a řekl mu: „Tu knihu potřebuji.“ Vzhledem k tomu, že zmíněná kniha představovala jeho vlastní písmo, mi ji dát nemohl, ale nechal mě si ji prohlédnout a půjčil mi ji do ruky. Na přední straně knihy jsem četl text vyvedený ve zlaté ražbě: „Kniha Mormonova.“ Znovu jsem pocítil totéž – že onu knihu musím mít. Dal jsem misionářům svoji adresu a oni mi slíbili, že mi ji přinesou. Misionáři ke mně skutečně zanedlouho přišli a předali mi můj vlastní výtisk Knihy Mormonovy. Poté mě začali učit jednotlivým diskusím.

Onoho roku mi Velikonoce do života přinesly neuvěřitelné pozhnutí – Knihu Mormonovu. Ona modrá knížečka mi do života vnesla ducha života a jsem nesmírně vděčný, že mám výsadu se z ní učit. ■

Venu Bhaskar Nakka, Kalifornie, USA

MOCNÉ PRAVDY V KNIZE MORMONOVĚ

„Když se dítě Boží snaží dozvědět více o Bohu a Jeho Milovaném Synu, dochází k čemusi mocnému. Nikde jinde se těmito pravdám neučí jasněji a mocněji než v Knize Mormonově. ...

Draží bratři a sestry, svědčím o tom, že Kniha Mormonova je skutečně slovo Boží. Obsahuje odpovědi na nejzávažnější životní otázky.“

President Russell M. Nelson, „Kniha Mormonova – jaký by byl váš život bez ní?“, *Liahona*, listopad 2017, 61, 62.

DOBŘÍ LIDÉ ZE ST. GEORGE

Když mi bylo asi 12 let, viděl jsem církevní film, ve kterém se president Lorenzo Snow (1814–1901) modlil za Svaté posledních dnů v St. George v americkém státě Utah, kteří strádali kvůli velkému suchu.

Ve své modlitbě president Snow řekl: „Pane, požehnej dobrým lidem ze St. George.“

Slova dobrí lidé ze St. George v mé mladé mysli zanechala trvalý dojem. Jelikož jsem bydlel v Chile, snažil jsem se představit si, jací tito věrní Svatí, dobrí lidé ze St. George, musí být. Chtěl jsem se s nimi setkat.

V roce 2005, o více než 30 let později, jsem s rodinou vzal druhého nejstaršího syna do utažského Prova, aby se připojil ke svému bratrovi, který studoval na Univerzitě Brighama Younga. Večer poté, co jsme přiletěli, jsem řekl: „Chtěl bych vidět dobré lidi ze St. George.“

Když vidím věrné Svaté posledních dnů - bez ohledu na to, kde se nacházejí - říkám si: „To jsou dobrí lidé ze St. George.“

„Ale tatínku,“ namítl nejstarší syn, „St. George je daleko.“

Odpověděl jsem: „Podívej, tatínek zaplatil letenky. Tatínek platí jídlo. Tatínek platí benzín. Tatínek chce pro sebe pouze jediné. Chtěl by se setkat s dobrými lidmi ze St. George!“

„Tak dobře,“ řekl můj syn, jakmile si uvědomil, že to myslím vážně.

Další den jsme se vydali na cestu dlouhou 418 kilometrů. Když jsme dojeli do St. George, zašli jsme do návštěvnického střediska poblíž chrámu a prohlédli si zimní sídlo presidenta Brighama Younga (1801–1877). Také jsme navštívili tabernacle, kde mě vybídl, abych chvíli hovořil ke své rodině od stejného řečnického pultu, odkud president Snow promlouval k „dobrým lidem ze St. George“. Chodili jsme po městě, pozorovali kolemjdoucí a dávali se s nimi do řeči. Byli

to podle všeho běžní věrní Svatí posledních dnů.

Byl jsem rád, že jsme tam jeli. Ale když jsme se vrátili do Chile, něco jsem si uvědomil – s dobrými lidmi ze St. George jsem se setkal již dříve.

Kvůli práci a církevním povoláním cestuji po celém Chile. V Calamě jsem se setkal s mladými dospělými, kteří se snaží dodržovat přikázání. V La Sereně jsem se seznámil s oddanými rodiči, kteří s dětmi přicházejí na církevní shromáždění s předstihem. V Antofagastě vidám Svaté posledních dnů, kteří každý den bojují za to, co je správné. Ve Vallenaru, Copiapó, Caldeře, Tocopille a dalších městech jsem potkal členy, kteří poklekají, aby se pomodlili, a pak kráčejí kupředu, i když to nemají jednoduché.

Když vidím věrné Svaté posledních dnů, kteří jsou poslušní a vytrvalí – nehledě na to, kde žijí nebo jakým problémům čelí – říkám si: „To jsou dobrí lidé ze St. George.“ ■

Claudio Gonzalez, Antofagasta, Chile

„ALE JÁ JSEM MORMONKA“

Zrovna jsem se posadila v autobuse, když v tom se ke mně naklonil muž, který seděl naproti přes uličku, a řekl: „Máte krásnou duši.“

Asi nemusím říkat, že mě to překvapilo. Zatím mi duši ještě nikdo nepochválil. Nebyla jsem si jistá, jak na to zareagovat, a tak jsem jen řekla: „Děkuji.“

Onen muž mi pověděl, že to poznal díky tomu, že pracuje s určitou náboženskou skupinou. Naslouchala jsem mu, když mi dával rady ohledně toho, jak si mohu udržovat duši krásnou.

Když autobus dojel na zastávku, oba jsme vstali, abychom vystoupili, a on mi dal poslední radu: „A hlavně neposlouchejte žádné mormony.“

Zdálo se mi, jako by se na chvíli zastavil čas. Tento muž v mé tváři spatřil něco výjimečného, ale netušil, že to bylo právě kvůli mému náboženskému vyznání.

Co jsem mu na to měla říci? Abych řekla pravdu, nejprve mě napadlo, abych mlčela a předstírala, že jsem jeslyšela. Bála jsem se, že kdybych mu řekla, že jsem členkou Církve, mohla by jeho reakce být negativní, či dokonce hrubá.

Pak mi ale na mysli vytanul verš z písem: „Neboť se nestydím za evangelium Kristovo; moc zajisté Boží jest k spasení každému věřícímu.“ (Římanům 1:16.) Uvědomila jsem si, že se za evangelium nestydím, a věděla jsem, že kdybych nevystoupila jako svědek, má duše by nemohla zářit pro

Věděla jsem, že kdybych nevystoupila jako svědek, má duše by nemohla zářit pro druhé.

druhé. S novým rozhodnutím jsem se na něj podívala a odvětila: „Ale já jsem mormonka.“

Upřeně na mě hleděl a já na něj. K mému překvapení se zasmál a řekl, že by nemohl vstoupit do Církve, protože moc rád pije kávu. Také jsem se zasmála a oba jsme šli svou cestou.

Dodnes mám radost z toho, jak jsem se tenkrát rozhodla. Víím, že vystoupit jako člen Církve nemusí být jednoduché. Občas to může člověku nahnat strach! Ale když se zastáváme Boha, může naše duše zářit jako světlo světu. ■

Abby Thorneová, Utah, USA

V následujících třech letech jsem si tu a tam chodíval na ono parkoviště zaběhat.

JAK JSEM DOBĚHL DO CÍRKVE

Jednou, když jsem hledal místo, kam bych si šel zaběhat, jsem se rozhodl, že to zkusím na parkovišti jedné církve v sousedství. Líbilo se mi, protože bylo osvětlené a vydlážděné. Zjistil jsem, že když oběhnu 10 až 15 koleček kolem jejich budovy, bude to stačit na můj pětikilometrový trénink.

V následujících třech letech jsem si tu a tam chodíval na ono parkoviště zaběhat. A protože jsem občas chodíval běhat v době, kdy se konaly bohoslužby nebo jiné církevní akce, čas od času jsem na onom parkovišti někoho potkal.

Několikrát jsem měl pocit, že si s někým z nich musím o Církvi promluvit, ale vůbec jsem nevěděl jak. Jednou večer, když jsem se vracel domů z práce, jsem se rozhodl, že se tam zastavím a uvidím, zda tam někdo

bude. Když jsem vstoupil do církevní budovy, našel jsem tam misionáře, kteří právě končili pohovor s prezidentem misie. Představil jsem se jim a posadili jsme se ve vstupní hale. A tam mě učili první lekci o evangeliu.

V průběhu několika dalších týdnů jsem se s misionáři setkával i nadále. Když jsem se účastnil shromáždění svátosti, členové sboru mi dávali najevo, že mě mají rádi, přijali mě mezi sebe, stali se mými přáteli a poskytovali mi podporu. Když jsem přemýšlel o tom, čemu jsem se učil, uvědomil jsem si, že můj zájem o Církev přerostl v potřebu učinit rozhodnutí, zda se dám pokřtít. Cítil jsem, jak mě Duch nabádá udělat to, co si Nebeský Otec přeje, abych udělal, ale i nadále jsem s tímto rozhodnutím zápolil. Nakonec jsem se dal pokřtít v listopadu 2001, ve věku 36 let.

Rozhodnutí jít si zaběhat na církevní parkoviště se mi tenkrát nezdálo nijak významné. Ale dovedlo mě k největším pozhnáním – stal jsem se členem Církve, seznámil jsem se se svou úžasnou manželkou Jennefer a byli jsme spolu zpečetěni na čas a věčnost v chrámu San Diego v Kalifornii.

A tak pokud někdy zpozorujete někoho, jak cvičí na parkovišti sborového domu, představte se mu! Nikdy nevíte – možná se zanedlouho stane nejnovějším členem vašeho sboru! ■ Daniel R. Thompson, Kalifornie, USA

RADA, KTEROU JSEM NECHTĚLA SLYŠET

První tři roky poté, co jsme se s manželem rozhodli, že začneme podnikat, byly těžké. Nedařilo se nám vytvářet zisk a dostávali jsme se do dluhů. Pracovali jsme usilovně, ale kvůli nepředstavitelným problémům se z toho stalo nejobtížnější období našeho života.

Vše se ještě více zhoršilo, když den po Vánocích zemřela tchyně a jen o týden později, na Nový rok, jsem velmi vážně onemocněla. Byli jsme tehdy bez peněz, přišli jsme o auto, a co bylo nejhorší, přestalo nám platit zdravotní pojištění.

Nakonec mi lékaři diagnostikovali agresivní formu rakoviny, která bujela přinejmenším posledních pět let. Bylo to vážné a potřebovala jsem okamžitou operaci. Čas se mi krátil a na úhradu nákladné zdravotní péče, kterou jsem potřebovala, jsme neměli peníze.

S manželem jsme se sešli s biskupem a požádali o pomoc. Vysvětlili jsme mu, že je to doslova věc života, či smrti. Biskupa to znepokojilo, ale řekl nám, že pocituje inspiraci, aby s poskytnutím pomoci ještě chvíli počkal, abychom zjistili, zda se neobjeví ještě nějaká další možnost. Ujišťoval nás, že pokud budeme mít dostatečnou víru, Pán pro mě připraví cestu, abych získala potřebnou pomoc.

Nejdříve mě biskupova odpověď rozzlobila a roztrpčila. Měla jsem pocit, že mě on i Pán opustili. Ale měla jsem svědectví o evangeliu a věřila jsem, že biskup byl povolán

Bohem. I když jsem pocítovala zármutek, modlila jsem se o to, aby mi Nebeský Otec pomohl mít biskupa i nadále ráda, vážit si ho a podporovat ho. Když jsem se o to modlila, dostalo se mi útěchy a přesvědčení, že mi Pán nějak pomůže.

S manželem jsme s vírou vykročili kupředu, a přestože jsme neměli dostatek peněz, podstoupila jsem potřebné lékařské testy a domluvila si termín operace. Den před operací jsme za dobrou cenu prodali svou

firmu, což nám umožnilo zaplatit léčebné výlohy.

Nyní bylo zřejmé, proč se mi biskup zdráhal pomoci. Jednal na základě inspirace, abych získala cennou duchovní zkušenost. Díky tomuto zážitku jsem se naučila důvěřovat Spasiteli i ve chvílích, kdy se cesta zdá nepříjemná a děsivá. Jsem vděčná za biskupovu radu, kterou jsem od něj nechtěla slyšet. Víím, že Bůh je Bohem zázraků a že nás nikdy neopouští. ■
Jméno neuvedeno, Porto Alegre, Brazílie

Čas se mi krátil a na úhradu nákladné zdravotní péče, kterou jsem potřebovala, jsme neměli peníze.

Tři cesty novodobých pionýrů

Sarah Keenanová

Když jsem sloužila na misi v australském Melbourne, byla jsem ve sboru, který tvořili zahraniční studenti. Když se na nedělní škole učili o pionýrech, přemýšlela jsem nad tím, jak moc je to bude zajímat – téměř všichni byli nedávno obrácení a žádný z nich neměl předky, kteří by přešli pláň Severní Ameriky.

K mému překvapení mnohé z těchto zahraničních studentů příběhy, které zazněly, uchvátily. Někteří uvedli, jak se s prvními Svatými ztotožňují na osobní úrovni – tito zahraniční studenti byli, stejně jako pionýři, nově obrácenými členy, a k tomu, aby v oblasti, kde žijí, ustavili Církev, přinášeli určité oběti. V rodné zemi některých z nich měla Církev buď jen málo členů, nebo tam nepůsobila vůbec. Byli to novodobí pionýři, kteří vytvářeli nové náboženské dědictví pro budoucí generace.

Níže jsou uvedeny zkušenosti tří obráčených členů, kteří rozšířili řady novodobých pionýrů.

NOVÉ MOŽNOSTI, JAK VZDÁT HOLD SVÉ RODINĚ

Nami Chan, Tchao-jüan, Tchaj-wan

Má rodina a mnozí členové širší rodiny z Tchaj-wanu jsou buddhisté. Vzpomínám si, že když jsem byla malá, pomáhala jsem na čínský Nový rok a další svátky připravovat oběti určené předkům a různým bohům. Byla to nejen rodinná tradice, ale i příležitost připomenout si své předky a přivolat pro svou rodinu pokoj a blahobyť.

Když se několik mých příbuzných přidalo k jednomu nenedenominačnímu křesťanskému sdružení, nemělo to

**Tři mladí dospělí
vyprávějí o tom, jak
vstoupili do Církvě
a jak vytvářejí
odkaz víry pro sebe
a své rodiny.**

zprvu na rodinu žádný vliv. Ale tito mí příbuzní, kteří jsou křesťané, se odmítali účastnit svátku Ching Ming, kdy lidé uctívají své předky a zapalují u jejich hrobů kadidlo. Řekli nám, že se zavázali dodržovat Desatero přikázání, a obzvláště toto: „Nebudeš mítí bohů jiných přede mnou.“ (Exodus 20:3.) V mé

rodině nikdy předtím na jiná náboženství řeč nepřišla, ale od onoho dne představovalo křesťanství v očích jejích členů zničení rodinných tradic a bylo vnímáno negativně.

Když jsem studovala na univerzitě, potkala jsem na ulici misionáře Svatých posledních dnů. Za normálních okolností by mě nezajímalo, co mi chtějí říci, ale určité zkušenosti připravily mé srdce na to, abych jejich poselství přijala. Během schůzek jsem souhlasila s tím, že se budu modlit a číst Knihu Mormonovu, a začala jsem získávat osobní svědectví o tom, čemu mě učili. Ale kvůli negativním pocitům, které vůči křesťanství chovali moji rodiče, jsem jim nechtěla říci, že si přeji dát se pokřtít. Mnoho měsíců poté, co jsem se poprvé setkala s misionáři, jsem

konečně řekla rodičům, že se chci dát pokřtít a sloužit na misi. Byli zklamaní, ale já jsem byla přesvědčena, že činím správné rozhodnutí.

Ačkoli nemám žádné pionýrské předky, mám pocit, že rozumím oběti, kterou museli přinést. Je těžké vzdát se některých tradic a čelit protivenství ze strany členů rodiny. Ani nyní, po pěti letech od doby, kdy jsem vstoupila do Církve a během kterých jsem sloužila na misi, rodina mé rozhodnutí plně nepodporuje, ale již se s ním smířila. Členství v Církvi mi díky práci na rodinné historii a pátrání po předcích poskytuje nové příležitosti vzdávat hold své rodině. Svědectví o Ježíši Kristu a Jeho Usmíření mi pomáhá řešit případné rodinné konflikty.

V EVANGELIU JSEM NALEZL RADOST

Harry Guan, Utah, USA

Vyrůstal jsem v Číně a považoval jsem se za křesťana i přesto, že jsem ve skutečnosti nikdy nechodil na bohoslužby. Zajímal jsem se o Boha a o Ježíše Krista, a křesťanská nauka byla podle mého názoru zdrojem velké útěchy.

Když jsem se kvůli studiu na vysoké škole přestěhoval do Spojených států,

začal jsem chodit na bohoslužby jednoho nenedominančního křesťanského sdružení. Po několika měsících jsem se od přátel, kteří zvažovali studium na Univerzitě Brigham Younga, doslechl o Církvi Ježíše Krista Svatých posledních dnů. Na Svaté posledních dnů jsem se zeptal několika studentů na zmíněných křesťanských bohoslužbách a překvapilo mě, když mě začali horlivě varovat, abych se „mormonům“ vyhýbal. Nejprve jsem se jejich radami řídil, ale asi o týden později, když jsem procházel sociální sítě, jsem narazil na proslov od staršího Jeffreyho R. Hollanda z Kvora Dvanácti apoštolů. Ve svém proslovu se zmínil, že členové Církve mají vůči jiným náboženstvím projevat úctu. (Viz „Faith, Family, and Religious Freedom“, lds.org/prophets-and-apostles.) Když jsem staršímu Hollandovi naslouchal, pociťoval jsem to, o čem nyní vím, že to byl Duch, a řekl jsem si, že se toho musím o Církvi dozvědět více.

Nakonec jsem šel na shromáždění a později se setkal s misionáři.

Jejich učení se mě dotklo, zejména plán spasení. Rodiče moc nepotěšilo, když jsem se rozhodl dát se pokřtít, ale uznali, že jsem dostatečně starý na to, abych činil vlastní rozhodnutí. Když mě o několik měsíců později navštívili v Americe prarodiče, měl jsem příležitost je učit o evangeliu. Oba se rozhodli dát se pokřtít.

Evangelium mi přineslo mnoho radosti a dovedlo mě k ženě, která se brzy stane mojí manželkou. Stojí za každou oběť, kterou jsem musel přinést nebo kterou ještě přinesu.

PŘIPRAVUJME CESTU BUDOUCÍM GENERACÍM

Brooke Kinikiniová, Havaj, USA

Do Církve jsem vstoupila v 15 letech, ale na shromáždění jsem chodila a svou víru a svědectví jsem si prohlubovala již od dětství. Ačkoli jsem v naší rodině byla jedinou členkou Církve,

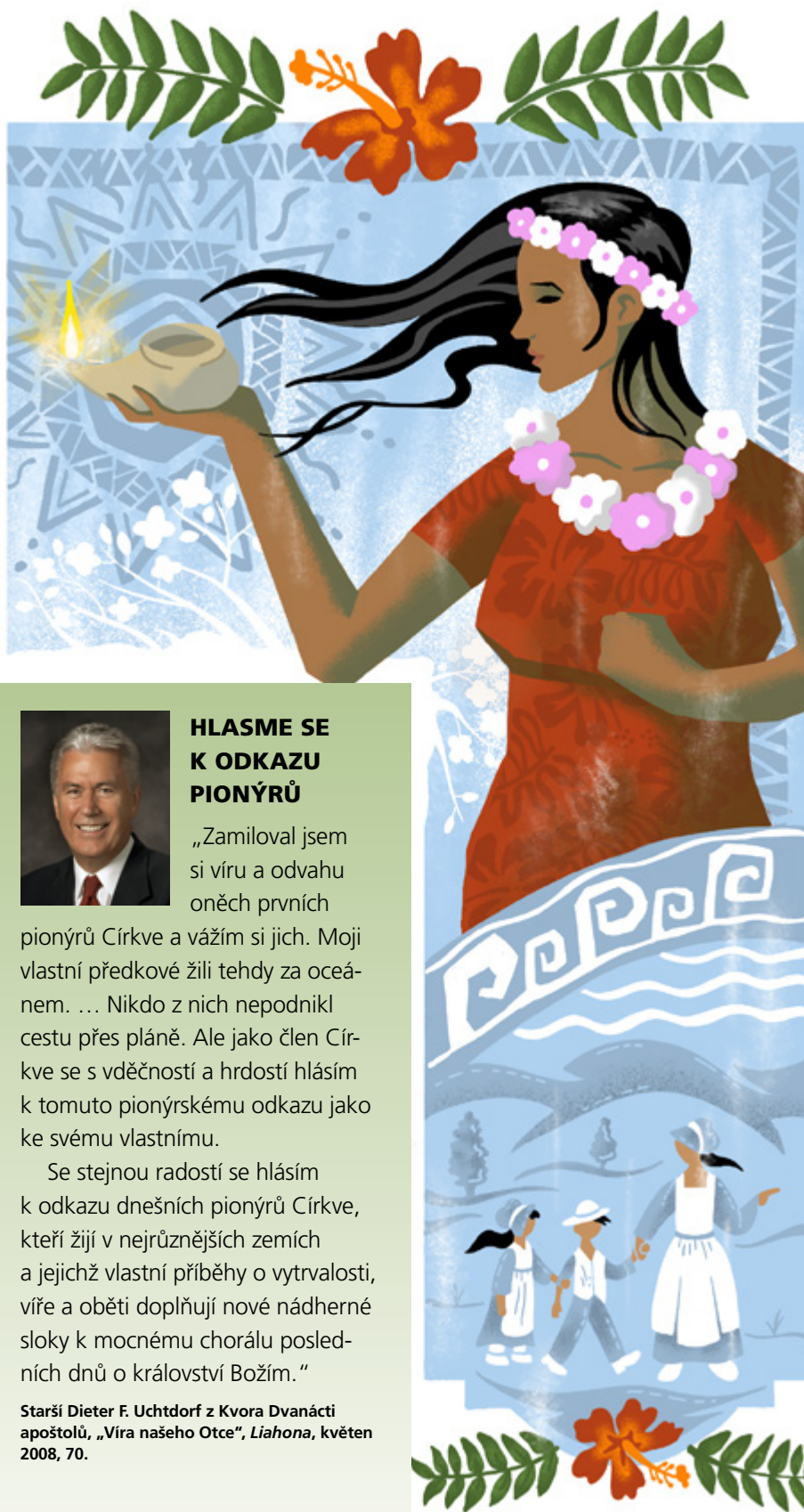
věrní přátelé mě měli rádi a vedli mě svým příkladem.

Na rozdíl od dávných pionýrů jsem se nikdy nemusela plahočit s ručním vozíkem přes zmrzlé pláně. Když jsem vstoupila do Církve, nesetkala jsem se ve skutečnosti s téměř žádnými těžkostmi. Přišla jsem samozřejmě o pár přátel a na shromáždění a seminář jsem musela chodit sama. Ale když přemýšlím o tom, jaký vliv to mělo a stále má na moji rodinu, zjišťuji, že to bylo jedno z nejlepších rozhodnutí, jež jsem kdy učinila. Rozhodnutí dát se pokřtít, nechat se zpečet v chrámu a zůstat věrná svým smlouvám vytvořilo řetězovou reakci, která bude mít na věky pozitivní vliv nejen na život mých tří krásných dětí, ale i na život budoucích generací.

Být pionýrem znamená připravovat cestu pro druhé. Líbí se mi představa, že jedním z mnoha pozhnání, která jako věrná členka Církve získávám, je to, že mohu pomáhat přivádět druhé ke Kristu. Zdánlivě nevýznamná událost – jako je křest patnáctileté dívky na havajském Maui či pokorná modlitba čtrnáctiletého chlapce v lesíku – může změnit život minulé, nynější i budoucí rodiny.

Novodobý titul pionýra není vyčleněn pouze pro obrácené. Pionýry se můžeme stát všichni, budeme-li usilovat o to, abychom budovali pro budoucí generace trvalý odkaz oddanosti a věrnosti. ■

Autorka žije v Utahu v USA.

HLASME SE K ODKAZU PIONÝRŮ

„Zamiloval jsem si víru a odvahu oněch prvních

pionýrů Církve a vážím si jich. Moji vlastní předkové žili tehdy za oceánem. ... Nikdo z nich nepodnikl cestu přes pláně. Ale jako člen Církve se s vděčností a hrdostí hlásím k tomuto pionýrskému odkazu jako ke svému vlastnímu.

Se stejnou radostí se hlásím k odkazu dnešních pionýrů Církve, kteří žijí v nejrůznějších zemích a jejichž vlastní příběhy o vytrvalosti, víře a oběti doplňují nové nádherné sloky k mocnému chorálu posledních dnů o království Božím.“

Starší Dieter F. Uchtdorf z Kvora Dvanácti apoštolů, „Víra našeho Otce“, *Liahona*, květen 2008, 70.

Máte pocit, že jste bez spojení? Zkuste zpomalit

Charlotte Larcabalová

Církevní časopisy

Pokud řadíte čekání v dlouhých frontách na svém seznamu nočních můr někam k pavoukům a hadům, nejste sami.

At již stojíme ve frontě, vězíme v dopravní zácpě, nebo vyhlížíme autobus, neradi čekáme.

Naštěstí se z čekací doby skutečně stává něco, co se děje jen v nočních můrách – jsou obávanou možností, ale ne každodenní skutečností. Žijeme v době nulové čekací doby. Technika všechno tak urychluje, že se nedokážeme soustředit ani na tak dlouho, jako akvarijní rybička. (Ano, opravdu.)¹ Když přece jen nastane chvíle, kdy musíme čekat, snažíme se tento čas něčím vyplnit – obvykle tím, že se zaměříme na své mobilní zařízení.

Na technice či efektivitě není v podstatě nic špatného, ale rychlé tempo a neustálé rozptylování nás mohou zdržovat od něčeho mnohem důležitějšího.

Více než jen přiléhavý verš z písem

Nedávno jsem měla pocit, že na tom po duchovní stránce nejsem příliš dobře. Nemohla jsem to pochopit.

Chodila jsem na shromáždění, drmolila modlitby a zběžně nahlížela do písem. Občas jsem pociťovala duchovní nabádání, ale celkově jsem měla pocit, že mi chybí spojení.

Když jsem to v úzkostlivé modlitbě řekla Nebeskému Otci, vytanula mi na mysli tato slova: „Upokojtež se, a vězte, žeť jsem já Bůh.“ (Žalm 46:10.)

Zdálo se mi, jako by slova *upokojtež se* byla zvýrazněná, podtržená a tučně vytištěná.

Možná jsem dělala vše, co je správné, ale dělala jsem to příliš rychle a povrchně. Nedokázala jsem se soustředit na život podle evangelia.

Žádná náboženská praktika mi nemohla přinést hlubší duchovní spojení s Bohem, pokud jsem se jí věnovala jen zběžně a nedokázala se na ni soustředit. Ona slova byla něčím mnohem významnějším než jen přiléhavým veršem z písem. K tomu, abych poznala Boha a napojila se na božské vědomosti, které člověku pronikají do samého nitra a po kterých jsem toužila, jsem potřebovala zpomalit a upokojit se.

Uposlechnout onoho nabádání nebylo jednoduché. Ale představovalo to zásadní změnu.

„Velmi rád čekám,“ zní věta, kterou nikdo nikdy nevyslovil. Ale možná by měl.

A tak zpomalte ...

Nefi učí, že ti, kteří *pilně hledají*, naleznou; „a tajemství Boží jim budou *odhalena* mocí Ducha Svatého“.
(1. Nefi 10:19; zvýraznění přidáno.)

Pojďme si to rozebrat: K poznání tajemství Božích je zapotřebí, abychom *pilně hledali*. Jedná se o důsledný a cílevědomý postup, a nikoli o jednorázové vyhledávání na Googlu. A pak, tajemství se neobjeví z ničeho nic – *odhalují* se postupně. Tento proces vyžaduje čas. A onen čas je zcela zásadní! Čas, který věnujeme přemítání a hledání, nám poskytuje čas k tomu, abychom

se spojili s Duchem, jehož mocí přicházejí odpovědi.

President David O. McKay (1873–1970) prohlásil, že rozjímání – „hluboké, trvalé přemítání o určitém náboženském tématu“ – je „jeden z ... nejposvátnějších průchodů, jimiž vstupujeme do přítomnosti Páně“.² Tím, že zpomalíme, můžeme otevřít dveře vedoucí ke zjevení. Můžeme

se přenést přes všudypřítomné ideály světa a spojit se s tím, co je božské. Zmíněné dveře *potřebujeme*. Potřebujeme zpomalit.

Vyžaduje to úsilí

Zpomalit v mém případě znamenalo, že při modlitbě budu klečat a pronášet ji nahlas. Pozice těla vyjadřující zbožnou úctu a možnost slyšet vlastní

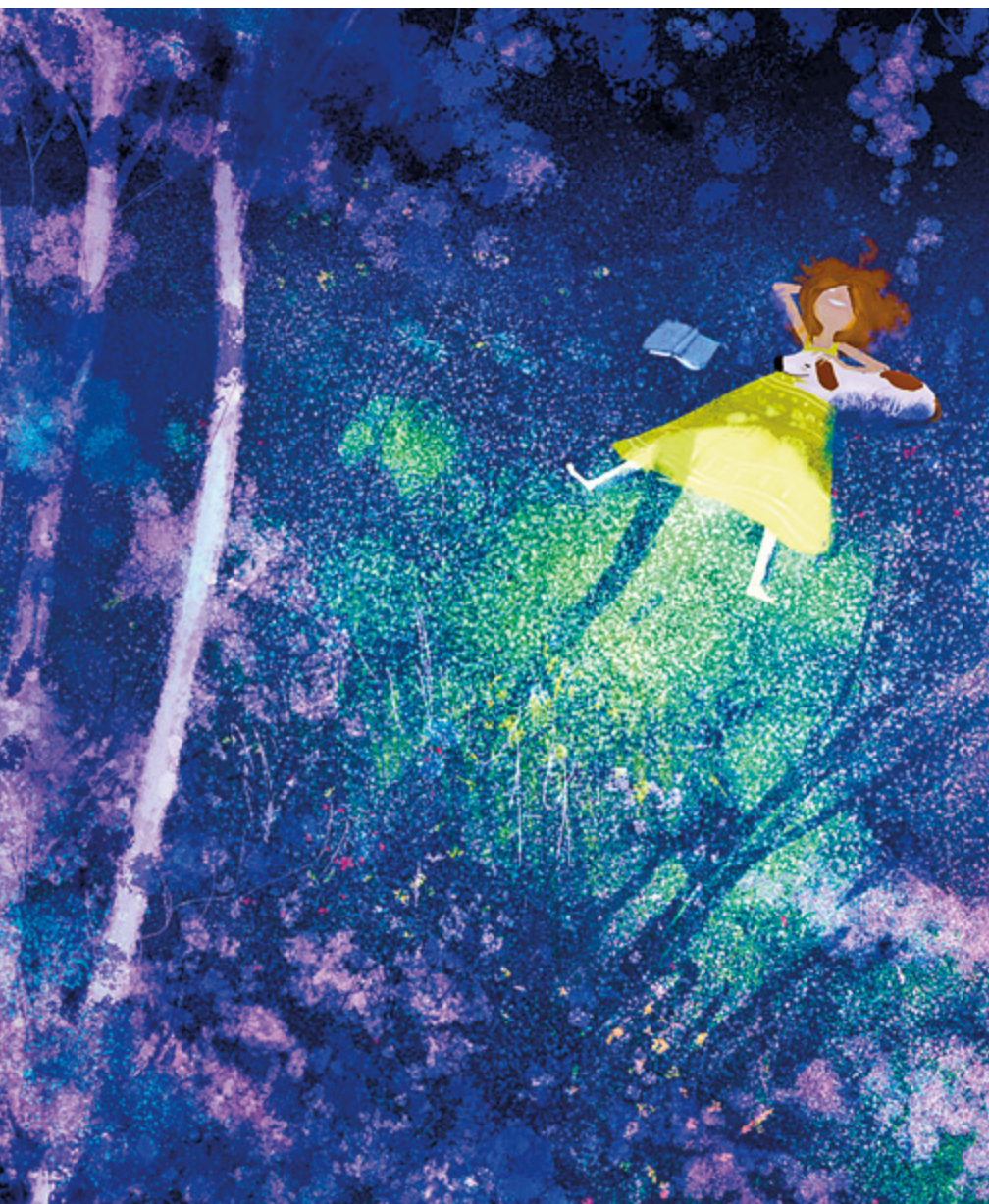
slova mi pomohly lépe se soustředit. Zpomalit znamenalo studovat z tištěných písem a psát si vlastnoruční poznámky. Vyžaduje to více úsilí a času, a ono zvýšené úsilí a čas představují dobrou možnost, jak probudit a povzbudit své schopnosti, a tím umožnit Duchu a touze po pravdě, aby v nás působili, a onomu seménku svědectví, aby zapustilo kořeny, vyrostlo a přineslo ovoce. (Viz Alma 32:27, 37.)

Téměř jakoukoli informaci můžeme nalézt stisknutím pouhých několika kláves, ale duchovní porozumění a obrácení vyžaduje *čas* a pilné *úsilí*. Nezáleží na tom, *jak* zpomalíte a jakým způsobem se budete věnovat evangeliu, hlavní je, že to uděláte! Ve chvíli, kdy dostáváme informace na stříbrném podnose, přestáváme se do značné míry na svém studiu osobně podílet. Bráníme tomu, abychom dostávali příležitost spojit se s Duchem.

Samozřejmě můžeme přijímat a využívat technické prostředky a vymoženosti, které nám usnadňují každodenní úkoly a umožňují nám efektivněji využívat čas. Nemůžeme si však v životě dovolit sklouznout k nesoustředěnosti a povrchnímu myšlení, jež se s tím tak často pojí. Namísto toho, abychom se děsili pomýšlení, že budeme muset čekat, to můžeme vnímat jako příležitost zpomalit, rozjímát a posílit své spojení s Duchem. ■

POZNÁMKY

1. Viz Leon Watson, „Humans Have Shorter Attention Span Than Goldfish, Thanks to Smartphones“, *The Telegraph*, May 15, 2015, telegraph.co.uk.
2. *Teachings of Presidents of the Church: David O. McKay* (2011), 31, 32.

Jak řešit obtížné otázky:

3 ZÁSADY, KTERÉ MOHOU POMOCI

Přečtěte si, jak hledat odpovědi tak, aby se posílila vaše víra.

Měli jste někdy nějakou otázku ohledně evangelia nebo Církve? Obávali jste se někdy, zda to, že máte tuto otázku, znamená, že nemáte dostatek víry nebo že vaše svědectví není dostatečně silné?

Mít otázky je přirozenou a nezbytnou součástí vaší cesty smrtelností. Mohou vás vést k získání

většího pochopení a víry. Nicméně váš postoj, motivace a postup při hledání odpovědí mají vliv na to, jak toto hledání dopadne.

Na semináři se v rámci mistrovství v nauce budete učit těmito třemi zásadami, které pro vás mohou být vodítkem k věčným pravdám.

1. Jednejte s vírou

Když máte nějakou otázku, můžete jednat s vírou tím, že se rozhodnete důvěřovat Bohu a obrátit se při hledání odpovědi nejprve na Něho. Bůh dává odpovědi „řádku za řádkou, předpis za předpisem“. (2. Nefi 28:30.) Je důležité, abyste se v dobách, kdy máte pochybnosti, spoléhali na svědectví, které již máte.

„Zpochybněte své pochybnosti, než zpochybníte svou víru.“¹ – Starší Dieter F. Uchtdorf

„Držte se pevně toho, co již víte, a zůstaňte silní, dokud nepřijde dodatečné poznání.“² – Starší Jeffrey R. Holland

2. Zkoumejte zásady a otázky z perspektivy evangelia

Když otázky zvažujete v kontextu plánu spasení a učení Spasitele, můžete začít nahlížet na věci tak, jak na ně nahlíží Bůh. To vám pomůže vaše otázky přezkoumat pomocí Božích měřítek pravdy spíše než na základě měřítek světa.

„Budeme-li ukotveni ve věčné pravdě ..., přinese nám to pokoj, který pramení z víry v Ježíše Krista a ze znalosti, že jsme na cestě vedoucí k věčnému životu.“³ – President Dallin H. Oaks

„Kdykoli objevíte něco, co vám bude očividně bránit v radosti a v přijímání světla evangelia ve *vašem* životě, vyzývám vás, abyste na to nahlíželi z hlediska evangelia. Dívejte se čökkami evangelia a dávejte si pozor, abyste nedovolili nevýznamným a nedůležitým věcem bránit vám v životě ve věčném pohledu na veliký plán štěstí.“⁴

– Starší Gary E. Stevenson

3. Usilujte o hlubší porozumění skrze božsky určené zdroje a materiály

Bůh vám dává několik různých zdrojů, které můžete při hledání pravdy využít. Patří mezi ně Duch Svatý, písmo, vaše rodina, vedoucí v Církvi a také zdroje mimo Církev, které posilují vaši víru v Ježíše Krista. Když budete hledat odpovědi,

dbejte na to, abyste rozlišovali mezi nespolehlivými zdroji a zdroji spolehlivými, které posílí vaši víru a přivolají do vašeho života Ducha Svatého. „... Velmi přínosné je úsilí rozšiřovat, prohlubovat a posilovat vaše porozumění pravdě.

Při prohlubování svého poznání používejte písmo a prohlášení proroků.⁵ – Starší Richard G. Scott (1928–2015)

„A tak dál hledáme pravdu ze všech dobrých knih a dalších hodnotných zdrojů. Je-li cokoli ctnostné, milé nebo dobropověstné nebo chvályhodné, o to usilujeme.“ [Články víry 1:13.]⁶ – Starší Dieter F. Uchtdorf

Vyzkoušejte to sami!

Následující příklady ukazují, jak to můžete udělat. Všimněte si, že zde nejsou úplné odpovědi, ale pouze příklady toho, jak se mladý muž nebo mladá žena mohou snažit odpovědět si na tyto otázky sami

pro sebe. Témata, ohledně kterých máte otázky, dále studujte a modlete se ohledně nich, abyste nacházeli odpovědi a posilovali své svědectví.

Proč Nebeský Otec dovoluje, aby se stávaly špatné věci?

Jedněte s vírou: Pociťuji lásku, kterou ke mně Bůh chová, a vím, že existuje, i když nerozumím tomu, proč dovoluje, aby se stávaly špatné věci.

Zkoumejte zásady a otázky z perspektivy evangelia: Svoboda jednání je důležitou součástí plánu spasení. Bůh nás poslal na zemi, abychom zažívali zkoušky, činili rozhodnutí a obdrželi hmotné tělo. Dovolit lidem, aby se rozhodovali, však znamená, že se někdy rozhodnou špatně a ovlivní tím i život ostatních. A zkoušky, které nejsou výsledkem nesprávných rozhodnutí – jako přírodní katastrofy, postižení nebo smrt – nám mohou poskytnout příležitosti posilovat své svědectví a důvěřovat Bohu.

Usilujte o hlubší porozumění skrze božsky určené zdroje a materiály:

Proč podle písem a novodobých proroků procházíme těžkostmi? „Protivenství tvé a strasti tvé potvrzají jen malou chvíli; A potom, jestliže v tom vytrváš dobře, Bůh tě oslaví na výsosti.“ (NaS 121:7–8.) Starší Jeffrey R. Holland z Kvora Dvanácti apoštolů řekl: „Bůh nás nikdy nenechává o samotě, nikdy nás nenechává bez pomoci v těžkostech, kterým čelíme.“⁷ Neznám důvod pro všechny své zkoušky, ale věřím, že Ježíš Kristus vykonal Usmíření pro mě i pro všechny ostatní. Mohu se k Němu a k Nebeskému Otci obracet, když během zkoušek hledám pokoj, sílu a podporu. (Viz Alma 7:11–12.)

Jak poznám, že ke mně mluví Duch Svatý?

Jedněte s vírou: I když je pro mě někdy těžké poznat, že právě získávám inspiraci, vím díky svědectví druhých a díky čtení písem, že pokud se budu dál snažit naslouchat radám Ducha, pomůže mi porozumět.

Zkoumejte zásady a otázky z perspektivy evangelia: Bůh nám dává dar Ducha Svatého, abychom mohli získávat inspiraci dělat to, co je správné. Pokud pocítuji nabádání udělat něco dobrého, mohu si být vědom toho, že toto nabádání je od Ducha, i když vypadá jako mé vlastní myšlenky.

Usilujte o hlubší porozumění skrze božsky určené zdroje a materiály: Písma nás učí: „Buď pokorný; a Pán tvůj Bůh tě povede za ruku a dá ti odpověď na modlitby tvé.“ (NaS 112:10.) Starší David A. Bednar z Kvora Dvanácti apoštolů učil, že „upřímná touha a způsobilost zvou ducha zjevení do našeho života“.⁸ Pokud se snažím být pokorný a dělám vše pro to, abych byl hoden Ducha, Pán mě nasměruje k odpovědím. Naučí mě, jak konkrétně ke mně Duch promlouvá.

Závěr

Otázky nejsou známkou nedostatku víry; jsou často známkou rostoucího svědectví. Když budete jednat s vírou, zkoumat zásady a otázky z perspektivy evangelia a usilovat o hlubší porozumění skrze božsky určené zdroje a materiály, budete moci na své otázky nacházet užitečné odpovědi a obdržet větší víru v Ježíše Krista. ■

POZNÁMKY

1. Dieter F. Uchtdorf, „Pojďte, přidejte se k nám“, generální konference, říjen 2013.
2. Jeffrey R. Holland, „Věřím, Pane“, generální konference, duben 2013.
3. Dallin H. Oaks, „As He Thinketh in His Heart“ (zasvěčující shromáždění Církevního vzdělávacího systému pro mladé dospělé, 8. února 2013), lds.org/prophets-and-apostles.
4. Gary E. Stevenson, „Duchovní zatmění“, generální konference, říjen 2017.
5. Richard G. Scott, „Acquiring Spiritual Knowledge“, generální konference, říjen 1993.
6. Dieter F. Uchtdorf, „Co je pravda?“ (zasvěčující shromáždění Církevního vzdělávacího systému pro mladé dospělé, 13. ledna 2013), broadcasts.lds.org.
7. Jeffrey R. Holland, „Služba andělů“, generální konference, říjen 2008.
8. David A. Bednar, „Duch zjevení“, generální konference, duben 2011.

PODÍVEJTE SE, JAK TO FUNGUJE

Podívejte se na video „Příběh Madison“ o mladé ženě, která tímto procesem hledání odpovědi na své otázky prochází. Navštivte stránky lds.org/go/71853

*Jak bych se mohla
starat o někoho, s kým je tak
obtížné vycházet?*

KDYŽ SLUŽBA BYLA TĚŽKÁ

Lyka T. Valdezová

Jednou z nejtěžších věcí, které jsem kdy překonala, byl můj postoj, který by se dal charakterizovat slovy „je mi to jedno“. Pokud jsem právě nebyla nadšená z toho, co dělám, chovala jsem se k lidem odměřeně a s netrpělivostí.

To se změnilo o jedněch školních prázdninách, kdy mě požádali, abych se starala o svého 76letého dědečka. Dadi, jak jsme mu říkali, prodělal mrtvici, po níž zůstal ochrnutý na půl těla. Když mě rodina požádala, abych o něj dva měsíce pečovala, nedokázala jsem si ani představit, jak bych to zvládla!

Musela jsem vstávat brzy, abych mu připravila snídani, koupel a léky. Pomáhala jsem mu při chození, které bylo součástí jeho každodenního cvičení. A protože mu pohyb činil obtíže, byla jsem stále po jeho boku, i tehdy, když se myl nebo šel na toaletu. To bylo pro mě, 18letou dívku, to nejtěžší.

Kromě toho všeho bylo navíc obtížné s ním vycházet. Není členem Církve a má odlišné zásady. Velmi se litoval – stále křičel, nikdy se neusmál a pořád opakoval: „Umírám!“ Kvůli tomuto postoji bylo pro nás těžké vytvořit si nějaké pouto.

Zpočátku jsem dělala vše pro to, abych se svým úkolům vyhnula, ale nefungovalo to. A tak jsem se rozhodla, že změním postoj a budu se snažit ze všech sil.

Týden po změně přístupu se pro mne služba Dadiho stala radostí. Začala jsem být trpělivější a chápat jeho strasti. Když jsem mu sloužila, přestala jsem to, že jsem s ním, považovat za přítěž, ale vnímala jsem to spíše jako příležitost dobře strávit společný čas.

Dadi se také změnil. Ze zamračeného starce se stal usměvavý a hodný děda. Dokonce si oblíbil písničky z programu *Especially for Youth* [Zvláště pro mládež].

Jednou v noci jsem z jeho pokoje slyšela nějaký zvuk, tak jsem se šla podívat, co dělá. Poprvé se modlil. Tato změna, která se s ním udála, mě každý den inspiruje.

Nyní jsem zpátky ve škole, ale se svou rodinou navštěvuji Dadiho dvakrát měsíčně. Společně jíme a zpíváme. Jeho zdraví se zhoršilo, takže modlitba za něj je nyní tou největší pomocí, kterou mu mohu poskytnout.

Jsem vděčná za příležitost pečovat o Dadiho, protože mi to pomohlo poznat, co jsem schopna dávat. Láska je velmi mocná – obměkčila mé srdce i srdce Dadiho. Naučila jsem se významu oběti a soucitu. Pravá láska skutečně osvěcuje každé srdce! ■

Autorka žije v Santiagu na Filipínách.

SLOUŽÍME SVÉ RODINĚ

„Začněte sloužit doma a ve vlastní rodině. Tyto vztahy mohou přetrvávat věčně. I když – a možná hlavně když – situace ve vaší rodině není dokonalá, budete moci najít příležitosti sloužit, pozvedat a posilovat. Začněte tam, kde jste, mějte rádi svou rodinu takovou, jaká je, a připravujte se na rodinu, kterou chcete mít v budoucnu.“

Bonnie L. Oscarsonová, generální presidentka Mladých žen, „Potřeby před námi“, generální konference, říjen 2017.

1. POUŽÍVEJTE PÍSMO A UČENÍ NOVODOBÝCH PROROKŮ. (VIZ NAS 52:9.) To je jádro proslovu. Koneckonců to je také jeden z hlavních důvodů, proč jsme v Církvi – abychom vyučovali a učili se evangeliu Ježíše Krista. Dané téma můžete studovat pomocí Průvodce k písmům (<https://www.lds.org/scriptures/g?lang=ces>) a proslovů z generálních konferencí (ty můžete vyhledávat podle témat na stránkách gc.lds.org). Ujistěte se, že rozumíte veršům z písem a citátům, které máte v úmyslu ve svém proslovu použít. Potřebujete-li pomoc, požádejte o ni rodiče nebo vedoucí Církve.

2. PŘIZVĚTE DUCHA. Vždy je dobré modlit se a připravit se předem, abyste měli při sobě Ducha, když budete mluvit. Duch je nejen zdrojem uklidnění, když jste nervózní, ale také svědčí o pravdě. (Viz NaS 42:14.) Přizvěte Ducha na shromáždění svátosti tím, že vydáte svědectví o tom, co je podle toho, čemu věříte, pravdivé.

3. VZPOMEŇTE SI NA NĚJAKÝ PŘÍBĚH Z VLASTNÍHO ŽIVOTA. Jednou z nejlepších možností, jak získat vzájemné porozumění, je pomocí příběhů. Všichni rádi posloucháme, když druzí mluví o svých zážitcích a o svém životě. Takže si zkuste vzpomenout na nějaký svůj vtipný, jedinečný zážitek nebo náročnou výzvu související s danou zásadou evangelia, o níž máte v proslovu mluvit. Čemu jste se díky tomuto zážitku naučili? Jak vám pomohl? Toto je skvělý způsob, jak proslov začít, pokud si s jeho úvodem nevíte rady.

4. PROCVIČUJTE, PROCVIČUJTE, PROCVIČUJTE! Poté, co proslov napíšete, byste si mohli jeho přednes procvičit tím, že ho přečtete nahlas pro sebe a potom členům rodiny nebo přátelům. Můžete zjistit, zda se váš proslov vejde do daného časového limitu a zda obsahuje něco, co je třeba vyjasnit. Pokud s tím biskup bude souhlasit, můžete dokonce přijít do církevní budovy předem a zkusit si přednést svůj proslov na pódiu!

7

TIPŮ, jak si PŘIPRAVIT A PŘEDNĚST PROSLOV

Budete brzy mluvit na shromáždění svátosti? Vyzkoušejte tyto tipy.

Sarah Hansonová

Nevím jak vy, ale já, když mám za úkol mluvit na shromáždění svátosti, jsem opravdu nervózní – ani ne tak z přípravy proslovu, ale z jeho *přednesení*. Vždy si dělám starosti: „Co když to bude příliš nudné? Co když něco zapomenou říct? Co když něco špatně vyslovím?“

Měli jste někdy podobné pocity? (Doufám, že nejsem sama.) Pokud ano, neznamená to konec světa! Vyzkoušejte těchto sedm tipů, jak zlepšit své řečnické schopnosti a přednést poutavý proslov.

PŘEDNES PROSLOVU

5. VYHNĚTE SE ÚVODU VE STYLU

„**JÁ TADY VLASTNĚ NECHCI BÝT**“. Takový úvod může mít různé formy, ale většina posluchačů ho ihned rozpozná. Zní obvykle podobně jako věta: „Když mi biskup zavolal a zeptal se mě, zda bych mohl mít proslov, přemýšlel jsem, jak se tomu vyhnout.“ Většina členů Církve může mít porozumění pro to, že se můžete cítit nesví, když máte přednášet proslov, ale když v podstatě říkáte „Já tady nechci být“, lidé to mohou vnímat jako „Prosím, nenaslouchejte mi“. Nejlepší bude, když se takovému úvodu úplně vyhnete – buďte ze svého tématu nadšení!

6. MLUVTE SROZUMITELNĚ.

Není neobvyklé, že kvůli nervozitě mluví někteří lidé příliš rychle nebo příliš potichu. Tomu naprosto rozumím! Při přednesu proslovu je však důležité mluvit srozumitelně, aby vám shromáždění členové rozuměli. Vědomě se snažte zpomalit tempo řeči, správně vyslovovat a mluvit hlasitě (ano, i s mikrofonom se stává, že řečníka není dobře slyšet). Lidé chtějí slyšet to, co jim chcete říci!

7. ZVEDEJTE OČI OD POZNÁMEK.

Oční kontakt je velmi důležitou součástí dobré komunikace. Jeho prostřednictvím dáváte najevo, že se na konverzaci nefalšovaně soustředíte a plně se jí věnujete. Rozhodně nemusíte při proslovu navázat oční kontakt s každým z kongregace, ale když často vzhlednete a podíváte se do zadní nebo přední části místnosti, jako řečník více zaujmete. Vyhněte se tomu, abyste měli oči přilepené k poznámkám! Posluchači chtějí vidět váš úsměv, ne temeno vaší hlavy.

I když použijete těchto sedm tipů, může se stát, že uděláte při řeči chybu nebo si všimnete, jak ve třetí řadě někdo pospává. Znamená to však, že jste špatný řečník? Samozřejmě, že ne!

Když se ocitnete trochu mimo naši zónu pohodlí, je normální, že pocítíme nervozitu nebo děláme drobné chyby. Ale pokud se budete snažit vést si co nejlépe a přivzete Ducha, nezáleží na tom, zda se zakoktáte nebo něco zapomenete říci. Konáte Boží dílo a pomáháte Jeho dětem učit se více o evangeliu!

Pokud budete učit a svědčit o tom, čemu věříte, vše dobře dopadne. ■

Autorka žije v Utahu v USA.

Co děláme v chrámu?

Chrámy jsou posvátné místa, kde se můžeme přiblížit k Nebeskému Otci a Ježíši Kristu. V chrámu se učíme důležitým pravdám, účastníme se kněžských obřadů (posvátných ceremonií) a uzavíráme s Bohem smlouvy (posvátné sliby), které nás připraví na návrat do Jeho přítomnosti.

Chrámové obřady můžeme přijímat sami za sebe a také za své předky. Například mladí lidé se mohou podílet na křtech za své předky i za jiné lidi, kteří za svého života neměli možnost dát se pokřtít někým s náležitou pravomocí. Pro dospělé členy jsou určeny další chrámové obřady, jako je obdarování a pečetení (například chrámový sňatek).

Křest a konfirmace za naše předky

Křest a konfirmace jsou nezbytné pro spasení každého, kdo kdy žil na zemi (viz Jan 3:5), vyjma těch, kteří jsou nesvéprávní. Mnoho lidí však zemřelo, aniž mělo příležitost slyšet evangelium nebo tyto obřady přijmout. Prostřednictvím milosti a milosrdenství Ježíše Krista je cesta k získání těchto požehnání připravena pro každého. Způsobili členové Církve mohou v chrámech vykonávat křty ve prospěch těch, kteří již zemřeli. V duchovním světě je kázáno evangelium (viz NaS 138), a ti, kdo ho slyší, se mohou rozhodnout, zda ho přijmou a zda přijmou obřady, které byly za ně vykonány.

JAK SE PŘIPRAVUJETE?

Jak vám může dodržování smlouvy křtu pomáhat připravit se na přijetí chrámových obřadů?

.....

Co dalšího musíte dělat, abyste se připravili na přijetí chrámových obřadů?

.....

Máte platné chrámové doporučení? Pokud nemáte chrámové doporučení, můžete si domluvit schůzku s biskupem nebo presidentem odbočky.

.....

Chcete-li se dozvědět více o první návštěvě chrámu, přečtěte si článek „Inside temples“ na stránkách lds.org/temples.

CHRÁM - SYMBOL NAŠÍ VÍRY

„Každý chrám je symbolem naší víry v Boha a důkazem naší víry v život po smrti. Chrám je cílem každé činnosti, každé lekce a každého postupu v Církvi. Veškeré naše úsilí při hlásání evangelia, zdokonalování Svatých a vykoupení mrtvých vede do svatého chrámu.“

President Russell M. Nelson, „Připravte se na požehnání chrámu“, *Liahona*, říjen 2010, 41.

Obdarování

Slovo *obdarování* znamená „dar“. Chrámové obdarování je dar od Boha, skrze nějž vám dává zvláštní požehnání, včetně moci „z výsosti“. (NaS 95:8.)

Když jste vstoupili do Církve, přijali jste dva obřady – křest a konfirmaci. Chrámové obdarování se také přijímá ve dvou částech. Nejprve přijímáte předobřady, při kterých jste symbolicky a cudně „omyti“ a obdržíte zvláštní požehnání týkající se vašeho božského dědictví a věčného potenciálu. Zbývající část obdarování přijímáte ve druhé části, kde se dozvídáte více o plánu spasení, včetně Stvoření, účelu našeho života na zemi a poslání a Usmíření Ježíše Krista.

Během obdarování slavnostně slibujeme, že budeme poslušni Boha, že budeme následovat Ježíše Krista, budeme mravně cudní a budeme pomáhat v budování království Božího. Pokud budeme zachovávat své smlouvy, je nám slíbeno, že obdržíme všechna věčná Boží požehnání.

Pečetění

Rodiny jsou ústředním bodem Božího plánu pro naše štěstí. Sjednocení rodiny na věky je to největší požehnání dostupné v chrámu skrze pečeticí pravomoc kněžství, což je stejná pravomoc, o které Ježíš řekl svým apoštolům (viz Matouš 16:19). Chrámové pečetění umožňuje manželovi a manželce a dětem a rodičům, aby skrze svou věrnost smlouvám, které uzavřeli, spolu byli na věky. ■

Věděla jsem, že mám mít ráda den sabatu, ale nevěděla jsem, jak to udělat.

Případ SABATNÍ SKL

Alyssa Nielsenová

V písmech se uvádí, že den sabatu je posvátný den, radostný a příjemný den, den odpočinku, den, kdy máme velebit Pána.¹ Před několika lety, když mi ještě nebylo ani 20 let, byla pro mě neděle nepříjemným dnem. Místo pokoje jsem pociťovala stres. Místo radosti jsem pociťovala smutek. Místo naděje vinu. O dni sabatu jsem se cítila velmi sklíčeně.

Každou neděli ráno, když jsem se nekonečně dlouhou dobu schovávala pod pokrývkou, jsem si nakonec

musela přiznat, že je skutečně neděle, a obléci se na shromáždění. Tam jsem přemýšlela o uplynulém týdnu. Během svátosti jsem sčítala všechny své neúspěchy, a když vstal první řečník, ještě jsem nebyla u konce. Zbytek shromáždění jsem bojovala s tím, abych zadržela slzy, jak můj pocit viny rostl s novou lítostí, která přicházela kvůli tomu, že jsem se tam cítila špatně.

Odpoledne to bylo víceméně stejné. Pociťovala jsem vinu za minulá rozhodnutí, stres z budoucích

rozhodnutí a smutek ze své současné situace. Bez školy a mimoškolních aktivit, které by mě rozptylovaly, jsem trávil čas tím, že jsem se zabývala negativními myšlenkami.

Poté, co jsem si vyslechla, přečetla a znovu přečetla proslav presidenta Russella M. Nelsona z generální konference v říjnu 2015 o tom, že sabat je radostí, jsem se modlila o to, abych o dni sabatu pociťovala pokoj a abych namísto dosavadní sklíčenosti začala mít sabat ráda.² A odpověď přišla.

FOTOLUSTRACE DAVID STOKER

ÍČENOSTI

Zaměřte se na Nebeského Otce a Ježíše Krista

Pocítila jsem nabádání přestat se zaměřovat na své strasti a soustředit se na vztah s Nebeským Otcem a se Spasitelem. Začala jsem přemýšlet o tom, jak působí v mém životě, namísto toho, abych přemítala o svých selháních.

Když mě napadaly negativní myšlenky, opakovala jsem si pro sebe to, co vím o Bohu a Ježíši Kristu a čemu věřím: Jsem dítě Boží. On mě miluje. Ježíš Kristus je můj bratr a usmířil mé

hříchy. Bůh a Ježíš Kristus si přejí, abych byla šťastná a vrátila se k Nim. Den sabatu je dar od Boha.

Začala jsem používat víru založenou na tomto svědectví.

Přijímejte svátost aktivně

Změna mého postoje mě vedla také k tomu, abych přehodnotila svůj přístup ke svátosti. Velmi dlouho jsem chápala svátost jako dobu, kdy se mám trestat. Avšak to není účel svátosti. Svátost je posvátný obřad vedoucí k obnovení našich smluv. Je to

příležitost stát se znovu čistými skrze moc Usmíření Ježíše Krista. Když jsem se s vírou a kajícím srdcem zaměřila na obřad a na smlouvu, uvědomila jsem si, že pokud přijímám dar odpuštění, dodržuji smlouvy a přijímám Ducha Páně, svátost mi nabízí pokoj. (Viz NaS 20:77, 79.)

Když jsem během svátosti přemýšlela o Kristově Usmíření, napadlo mě, že dostávám ještě další dar. Nejenže mohu získat odpuštění, ale díky tomu, že Spasitel vzal na sebe mé bolesti a slabosti, se mohu také uzdravit. (Viz Alma 7:11–12.) Namísto stresu a smutku mohu díky Jeho Usmíření a svátosti v den sabatu – nebo v jakýkoli jiný den – nalézt pokoj a sílu.

A já jsem tento pokoj nalezla. Můj Spasitel je zde pro mě v neděli a neustále!

Uplatňujte trpělivou víru

Nejednalo se však o okamžitou změnu. Obnášelo to úsilí, které vyžadovalo čas. „Pakli čehož nevidíme, toho se nadějeme, tedy toho skrze trpělivost očekáváme.“ (Římanům 8:25.) Nepřestávala jsem pracovat na svém postoji a modlila jsem se, abych měla sabat ráda.

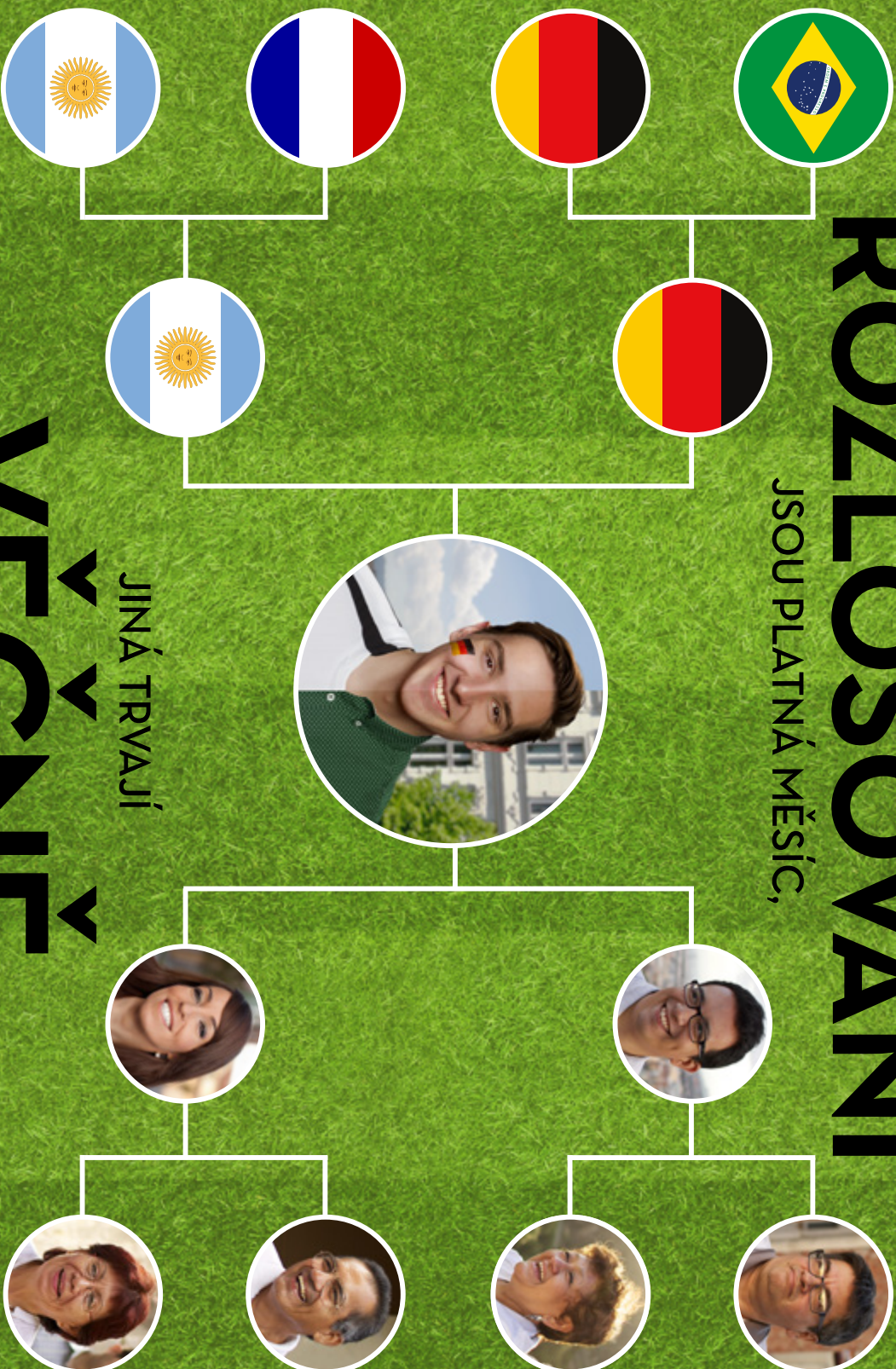
Časem jsem v tento svatý den skutečně začala pokoj a radost nalézat, ale bylo třeba snažit se dál, jinak bych do sabatní sklíčenosti mohla sklouznout znovu. Každý týden se musím snažit pilně zaměřovat na Spasitele a na účel sabatu, ale vím, že zaslíbení pokoje a radosti je pravdivé. ■

Autorka žije v Utahu (USA).

POZNÁMKY

1. Viz Exodus 20:11; Exodus 31:15; Leviticus 23:32; Izaiáš 58:13; Nauka a smlouvy 59:13.
2. Viz Russell M. Nelson, „Sabat je radostí“, *Liahona*, květen 2015, 129–132.

NĚKTERÁ ROZLOSOVÁNÍ JSOU PLATNÁ MĚSÍC,

JINÁ TRVAJÍ

VĚČNĚ

Můžete být hodni vstupu do chrámu

Starší Quentin L. Cook

Kvorum Dvanácti apoštolů

Velmi si přejeme, aby členové Církve žili tak, aby byli způsobilí získat chrámové doporučení. Nepohlížejte prosím na chrám jako na nějaký vzdálený či možná nedosažitelný cíl. Většina členů dokáže ve spolupráci se svým biskupem splnit veškeré spravedlivé požadavky v relativně krátké době, jsou-li odhodláni stát se způsobilými a učinit úplné pokání z přestupků. Součástí toho je i ochota odpustit sobě samým a nezměřovat se na své nedokonalosti či hříchy s pocitem, že ty nám nikdy nedovolí vstoupit do svatého chrámu.

Spasitel vykonal Usmíření pro všechny děti Boží. Jeho vykupující obětí uspokojuje požadavky spravedlnosti u všech, kteří skutečně činí pokání. Toto je nádherně popsáno v písmech:

„Budou-li hříchové vaši jako červec dvakrát barvený, jako sníh zbledlejší.“ (Izaiáš 1:18.)

„A ... nezapomenu [na ně] více.“ (Jeremiáš 31:34.)

Ujišťujeme vás, že život podle spravedlivých zásad přinese vám i vaší rodině štěstí, naplnění a pokoj. Členové, jak dospělí, tak mládež, sami sobě stvrzují svou způsobilost, když

odpovídají na otázky k získání chrámového doporučení. Základním požadavkem je prohlubovat své svědectví o Bohu Otci, Jeho Synu Ježíši Kristu a o Znovuzřízení evangelia a pocítovat působení Ducha Svatého.

Vězte, že upřímně toužíme po tom, aby každý učinil veškeré změny nutné k tomu, aby byl hoden jít do chrámu. S modlitbou přezkoumejte, kde se v životě nacházíte, usilujte o vedení Ducha a promluvte si se svým biskupem o přípravě na návštěvu chrámu. President Thomas S. Monson (1927–2018) řekl: „Není pro vás důležitějšího cíle, než usilovat o to, abyste byli hodni jít do chrámu.“¹

Modlím se, abychom všichni ctili Spasitele a provedli veškeré změny nezbytné k tomu, abychom si mohli představit sami sebe v Jeho svatém chrámu. Učiníme-li tak, budeme moci naplnit Pánovy svaté záměry a připravit sebe i svou rodinu na všechna požehnání, jež nám On a Jeho Církev v tomto životě i na věčnosti mohou dát. ■

Z proslovu na generální konferenci v dubnu 2016.

POZNÁMKA

1. Thomas S. Monson, „Svatý chrám – maják světu“, generální konference, duben 2011.

Narodil se
8. září 1940
v **Loganu v Utahu.**

V letech 1960 až
1962 sloužil
v **Britské misii**
a jedním z jeho
společníků byl starší
Jeffrey R. Holland.

6. října 2007 mu byla vyjádřena
podpora jako členovi

**Kvora Dvanácti
apoštolů.**

Na střední škole
hrál zápasy
celostátního
mistrovství jak v
**americkém
fotbalu,**
tak v
basketbalu.

30. listopadu 1962
se v **chrámu
Logan
v Utahu**
oženil
s Mary Gaddieovou.

Má **3 děti**
a **11 vnoučat.**

Isabellina cesta

Jessica Larsenová

Podle skutečné události

Brazílie, 1992

Isabelle pohlédla na vysoké modré nebe. Na dohled nebyly žádné mraky. Olízla si suché rty.

Rodiče rozmlouvali tiše s prezidentem Santiagem, prezidentem kůlu. Motor lodi tak burácel, že neslyšela, co říkají. Ale věděla, o čem mluví. Už nemají pitnou vodu.

Isabelle se snažila soustředit na cíl cesty. Jeli do chrámu, aby tam mohli být zpečetěni jako rodina! Pamatovala si, jak rodiče mluvili o tom krásném chrámu v Sao Paulu už od doby, kdy byla malá holčička. Možnost tam jet jí připadala jako pohádka. Isabellina rodina totiž bydlela v Manausu, hluboko v amazonském deštném pralese, a chrám byl od nich vzdálen více než 3 200 kilometrů.

Pak prezident Santiago naplánoval do chrámu šestidenní cestu. Více než 100 členů se rozhodlo, že pojedou. „Bude to pro nás obět,“ řekla jí *Mamãe*. „Ale obět přináší požehnání.“

Zpočátku byla cesta zábavná. Spali v houpacích sítích na palubě lodi, zpívali náboženské písně a četli písma.

Pak ale došla pitná voda a voda v řece byla na pití příliš špinavá.

Isabelle ucítila, jak se *Mamãe* dotkla její ruky. „President Santiago si přeje, abychom se všichni sešli,“ řekla. „Budeme se modlit o déšť.“

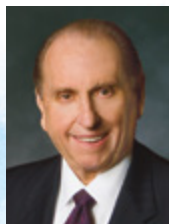
Isabelle se připojila ke skupině a modlitba začala. Když se domodlili, ucítila na krku závan studeného větru. Utíkala na bok lodi a překvapením se zajíkla. Směrem k nim se pohybovaly šedivé mraky. Brzy začalo prudce pršet! Otevřela pusu a snažila se chytat kapky deště na jazyk.

„Rychle!“ zavolala *Mamãe*. „Přineste kbelíky, rendlíky – cokoli!“

Isabelle popadla rendlík a vystrčila ho do deště. Snažila se pochytnat co nejvíce vody. Všichni na tom pracovali společně a smáli se a radovali. Brzy to bylo jako velká mokrá party! Bouřka trvala 15 minut. Dostatečně dlouho na to, aby si všichni nachytili tolik vody, kolik potřebovali. Byl to zázrak.

Zanedlouho loď dorazila do cíle své cesty. Jim však ještě zbývalo ujet přes 2 400 kilometrů po souši. Všichni nastoupili do autobusu, který je měl odvézt zbytek

*Cesta bude dlouhá
a nebezpečná, ale návštěva
chrámu stojí za to.*

NEOCENITELNÁ POŽEHNÁNÍ

„Požehnání chrámu jsou neocenitelná.“

President Thomas S. Monson (1927–2018), „Požehnání chrámu“, *Liahona*, květen 2015, 93.

cesty. Autobus kodrcal po hrbolatých cestách několik dnů. Jednou poskočil tolik, že prasklo čelní sklo! Občas projížděli horkými městy plnými lidí. Ale tamní silnice aspoň nebyly tak hrbolaté!

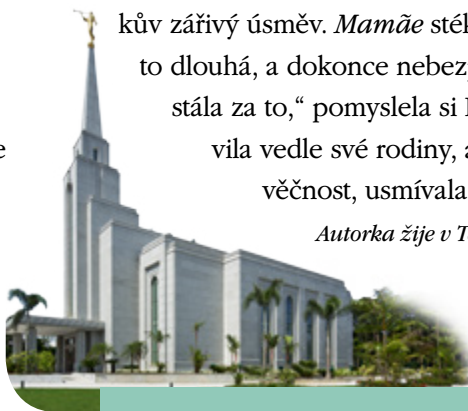
Všichni byli vždy rádi, když se v nějaké vesnici nebo městě zastavili na jídlo. Jedli v kaplích nebo u členů Církve, kteří bydleli po cestě. Prvního večera přijeli tak pozdě, že se Isabelle bála, že je nebude nikdo čekat. „Neboj se,“ řekla *Mamãe* s unaveným úsměvem. „Podívej se!“

President odbočky a její členové stáli vedle sebe na druhé straně cesty. Drželi v rukou nápis „Oběť přináší požehnání“. Isabelle se usmála. *Mamãe* měla pravdu!

Po třech dnech kodrcání konečně dojeli do Sao Paula. Isabelle se postavila na sedadlo, aby měla lepší výhled, zatímco autobus projížděl zatáčkou. Najednou všichni v autobusu propukli v jásot. „*O templo! O templo!*“ Uviděli vysokou štíhlou věž chrámu vypínající se nad řadami palm. Slunce svítilo na zlatého anděla Moroniho.

Všichni byli vyčerpaní, ale na odpočinek neměl nikdo ani pomyslení. Chtěli být hned zpečetěni. Když měla být zpečetěna Isabellina rodina, oblékla si Isabelle pečlivě bílé šaty. Když vešla do pečeticí místnosti, uviděla tatínkův zářivý úsměv. *Mamãe* stékaly po tvářích slzy. Byla to dlouhá, a dokonce nebezpečná cesta. „Ale ta oběť stála za to,“ pomyslela si Isabelle. Když se postavila vedle své rodiny, aby byli zpečetěni na věčnost, usmívala se. ■

Autorka žije v Texasu v USA.

V roce 2012 byl v brazilském Manausu, kde Isabelle vyrostla, postaven chrám. V té době už Isabelle i ostatní děti byly dospělé a měly vlastní rodinu. Mnozí z nich se přišli na tento krásný nový chrám podívat a zavzpomínat na svou vlastní cestu.

Jenna Kofordová

Podle skutečné události

„Rodina má je laskavá, zde na zemi o mne dbá.“

(Zpěvník pro děti, str. 98.)

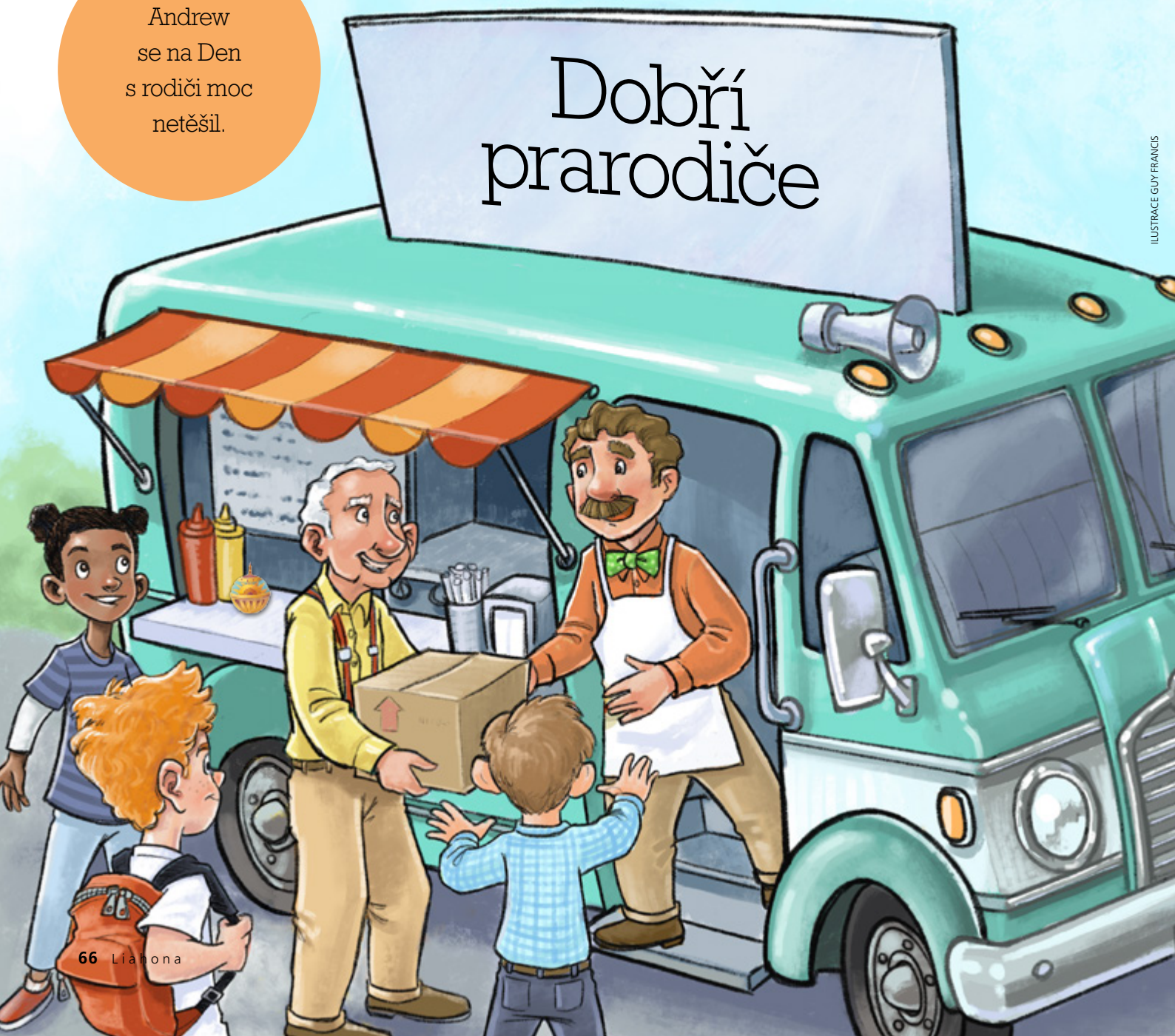
„Andrew! Autobus je tady!“ zavolala babička. „Andrew vyběhl ze dveří. Zamával babičce, dědečkovi a sestřičce Amy. Amy byla na školu ještě moc malá, takže zůstávala doma s babičkou a dědečkem.“

Andrew měl školu rád. Rád si o přestávce hrál s kamarády. Měl rád i paní učitelku Kimballovou.

Po dopolední přestávce paní učitelka Kimballová řekla: „Příští týden si uděláme Den s rodiči – přiveďte do školy někoho z rodičů. Až k nám půjdou, ať přinesou něco z práce, co by nám mohli ukázat.“

Andrew se na Den s rodiči moc netěšil.

Dobří
prarodiče

Rádi si poslechneme jejich vyprávění!“

Andrew cítil, jak rudne v obličeji. Nevěděl, co by mohl o svých rodičích říct. Na maminku si moc nepamatoval. Odešla, když byl ještě malý. A tatínka Andrew ani neznal.

Poslouchal, jak ostatní děti mluví o mamince a tatínkovi. Tonyho maminka je požárnice a Jessičin tatínek pracuje v ZOO. Všichni se těšili, že jim její tatínek přinese do třídy opičku nebo lenochoda!

„A co tvoji rodiče?“ zeptal se Andrewa Tony.

Andrew se díval do země. Pokrčil rameny. „Bydlím s babičkou a dědou.“

Andrew měl babičku a dědu moc rád, ale nedělali nic zajímavého. Babička šila příkrývky a oblečení na miminka. Dědeček jezdil velkým nákladním autem a rozvážel potraviny. Andrew se na Den s rodiči moc netěšil.

Toho večera četl Andrew první kapitulu v Knize Mormonově: „Já, Nefi, byv zrozen z dobrých rodičů ...“ (1. Nefi 1:1.)

„Nebydlím s rodiči,“ pomyslel si Andrew. „Bydlím jen s babičkou a dědou.“

Právě v tom okamžiku vešla do Andrewova pokoje Amy a svírala v náručí chlupatou deku. Zvedla ji k Andrewovi, aby mu ji ukázala. „Tu dělala babi!“

„Jé, babička ti udělala deku.“ Andrew se pousmál.

Vzpomněl si na všechno hezké, co pro něj babička dělá – ráno mu připraví snídani, pomáhá mu s úkoly a hraje si s ním i s Amy. Babička byla pro něj hodně jako maminka.

Pak si Andrew vzpomněl na dědečka. Dědeček mu četl každý večer knížky. Také mu pomáhal s úkoly. A také ho naučil jezdit na kole. Dědeček byl pro něj hodně jako tatínek.

Andrew se usmíval čím dál víc. Byl za babičku a dědu opravdu vděčný. Když ale pomyslel na to, že do školy přivede babičku nebo dědu, byl přesto nervózní. Ale to bude v pořádku. „Možná nemám dobré rodiče,“ řekl si, „ale mám dobré prarodiče, a to je skvělé.“

Když nadešel Den s rodiči, Andrew seděl s dědečkem v zadní lavici a poslouchal rodiče ostatních dětí. Tonyho maminka přinesla ukázat svoji požárníckou uniformu. Každý si mohl vyzkoušet její helmu. Jessičin tatínek přinesl ze ZOO želvu.

„A teď Andrew,“ řekla paní učitelka Kimballová.

Andrew přišel s dědečkem před tabuli. Zhluboka se nadechl a řekl: „Můj děda jezdí velkým nákladním autem a rozváží potraviny. Potkává při tom spoustu lidí a hodně pracuje.“

Andrew vzhlédl a uviděl, že dědeček se usmívá. Pak dědeček mluvil o tom, jak jezdí autem. Také dal každému něco sladkého! Děti ze třídy měly na dědečka spoustu otázek o jeho práci.

Andrew byl moc rád, že tam s ním dědeček je. On, dědeček, babička a Amy jsou rodina – a jsou dobrá rodina. ■

Autorka žije v Utahu v USA.

Konečně věčná rodina

Jane McBrideová

Podle skutečné události

„Cokoli zpečetíš na zemi, bude zpečetěno na nebi.“
(*Helaman 10:7.*)

Co to znamená „Rodiny jsou věčné?“ zeptala se Mia. Posunula figurku po hrací desce. Mia byla na návštěvě u své nejlepší kamarádky Zoey a hrály si spolu v obývacím pokoji. Na stěně byl obrázek s nápisem „Rodiny jsou věčné“. Mie se líbilo, jak ta věta zní.

„To znamená, že i když někdo zemře, jste pořád rodina,“ vysvětlila Zoey. Položila kartu a posunula svoji figurku.

Mia se rozhlédla po místnosti. Vypadalo to tam normálně. Byly tam pohovky, stolky, polštářky a televize. Ale v domě u Zoey se Mia cítila jinak než doma. „Máte věčnou rodinu?“ zeptala se.

Zoey na ni vzhledla od hry a usmála se. „Ano! Moje maminka a můj tatínek měli svatbu v chrámu. Takže můžeme být spolu navždy.“

„Proto se tedy u vás cítím jinak než doma?“ zeptala se Mia.

Zoey znejistěla. „Jinak?“

Mia nevěděla, jak má Zoey vysvětlit to, jak se u nich doma cítí. Byl to takový radostný, vřelý pocit. Ale zdálo se jí hloupé to říci. „To je jedno,“ řekla. „Hrajeme dál.“

Onoho večera se Mie stále vracela myšlenka na Zoeyinu věčnou rodinu. To, co cítila u Zoey doma, jí bylo moc příjemné. Miina rodina se za několik dnů měla stěhovat do Ontaria v Kanadě. Byla zvědavá na to, jak se bude v novém domě cítit.

„Mami, u Zoey doma se cítím moc dobře,“ řekla Mia, když ji maminka ukládala do postele. „Přála bych si, abych se v našem novém domě cítila taky tak.“ Miu napadlo, jak moc má maminku, tatínka a bratříčky ráda. „Chtěla bych, aby naše rodina byla taky věčná.“

Maminka ji tiše poslouchala. A pak řekla: „Já taky.“

Druhý den maminka zavolala Zoeyině mamince.

Zjistila, že Zoeyina rodina chodí do Církve Ježíše Krista Svatých posledních dnů.

„Chtěla bych do té církve jít,“ řekla Mia rodičům při balení. Jejich dům byl už téměř prázdný.

„Zoeyina maminka říkala, že nám může pomoci najít církevní budovu,“ řekl tatínek, zatímco zalepoval krabici páskou.

Mia se usmívala a v nitru cítila cosi hřejivého. Možná, že v jejich novém domově bude mít taky takový radostný, vřelý pocit jako u Zoey!

Jakmile se Mia a ostatní členové rodiny v novém domově zabydleli, začali chodit na shromáždění. Lidé tam byli moc milí. Každého oslovovali „bratře“ nebo „sestro“.

Mia s brášky chodila do Primárek. Líbilo se jí zpívání písní a čtení písem.

Brzy začaly k Mie domů chodit dvě mladé ženy. Jmenovaly se sestra Justinová a sestra Ramosová a byly to misionářky. Vyprávěly Miině rodině o Nebeském Otci, Ježíšovi a Knize

Mormonově. Mia se o evangeliu učila moc ráda.

Dokonce i bratříčci tiše seděli a poslouchali!

Mia řekla sestře Ramosové a sestře Justinové o tom, jaké to bylo u Zoey doma. „Chtěla bych mít věčnou rodinu, jako má Zoey.“

„Nebeský Otec si přeje, abychom věčnou rodinu měli všichni,“ řekla sestra Ramosová se zářivým úsměvem. „Přeje si, abychom byli šťastní.“

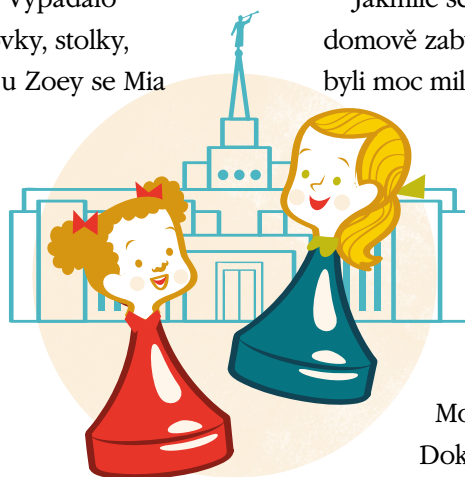
Miina rodina se brzy rozhodla, že se dají pokřtít.

Na jejich křest se přijela až do Ontaria podívat i Zoey se svou rodinou. A o rok později přijeli znovu. Tentokrát proto, že Mia a ostatní členové její rodiny měli být zpečetěni v chrámu!

V den zpečetění stála Mia s rodinou před chrámem a všichni byli oblečeni v bílém. Usmívali se od ucha k uchu. Mia měla v srdci pocit tepla a pokoje. „Teď už jsme věčná rodina!“ řekla radostně.

„Přesně tak,“ řekl tatínek. „Jsme věčná rodina.“ ■

Autorka žije v Coloradu v USA.

Kamarád a misionář

Ahoj!

Jmenuji se Juan Bautista a jsem z Argentiny.

Nechávám své světlo zářit prostřednictvím sdílení evangelia.

Nejlepší kamarádi

S mým nejlepším kamarádem Facundem se známe od doby, kdy nám bylo pět let. Oba zbožňujeme fotbal! Pozval jsem ho na spoustu církevních akcí.

2

Facundova první otázka

Jednou se Facundo, když s námi večeřel, zeptal: „Proč se vaše rodina vždycky modlí?“ Řekl jsem, že to je proto, že nám Nebeský Otec žehná, a my Mu za to takhle děkujeme. Moc se tomu divil!

3

Rodinný domácí večer

Facundo k nám přišel i na rodinný domácí večer, když se můj bratr Benjamin připravoval na křest. Facundo pocítil Ducha a zeptal se, zda by se taky mohl dát pokřtít! Můj tatínek si potom promluvil s Facundovými rodiči.

Misionáři učili Facundovu rodinu. Facundo a jeho sestra Augustine se pak dali pokřtít! Jeho rodiče chodí na shromáždění, ale pokřtít se ještě nedali.

4

Facundova druhá otázka

Facundo se zeptal mojí maminky, zda toho někdy bude vědět o Bohu tolik, kolik toho vím já. Usmála se a odpověděla, že když bude studovat písmo a modlit se, může se toho dozvědět ještě víc!

JAK MŮŽE ZÁŘIT TVÉ SVĚTLO?

- Pozvi kamaráda na církevní činnost nebo na rodinný domácí večer.
- Buď dobrým příkladem laskavosti a lásky.
- Modli se o pomoc a inspiraci.

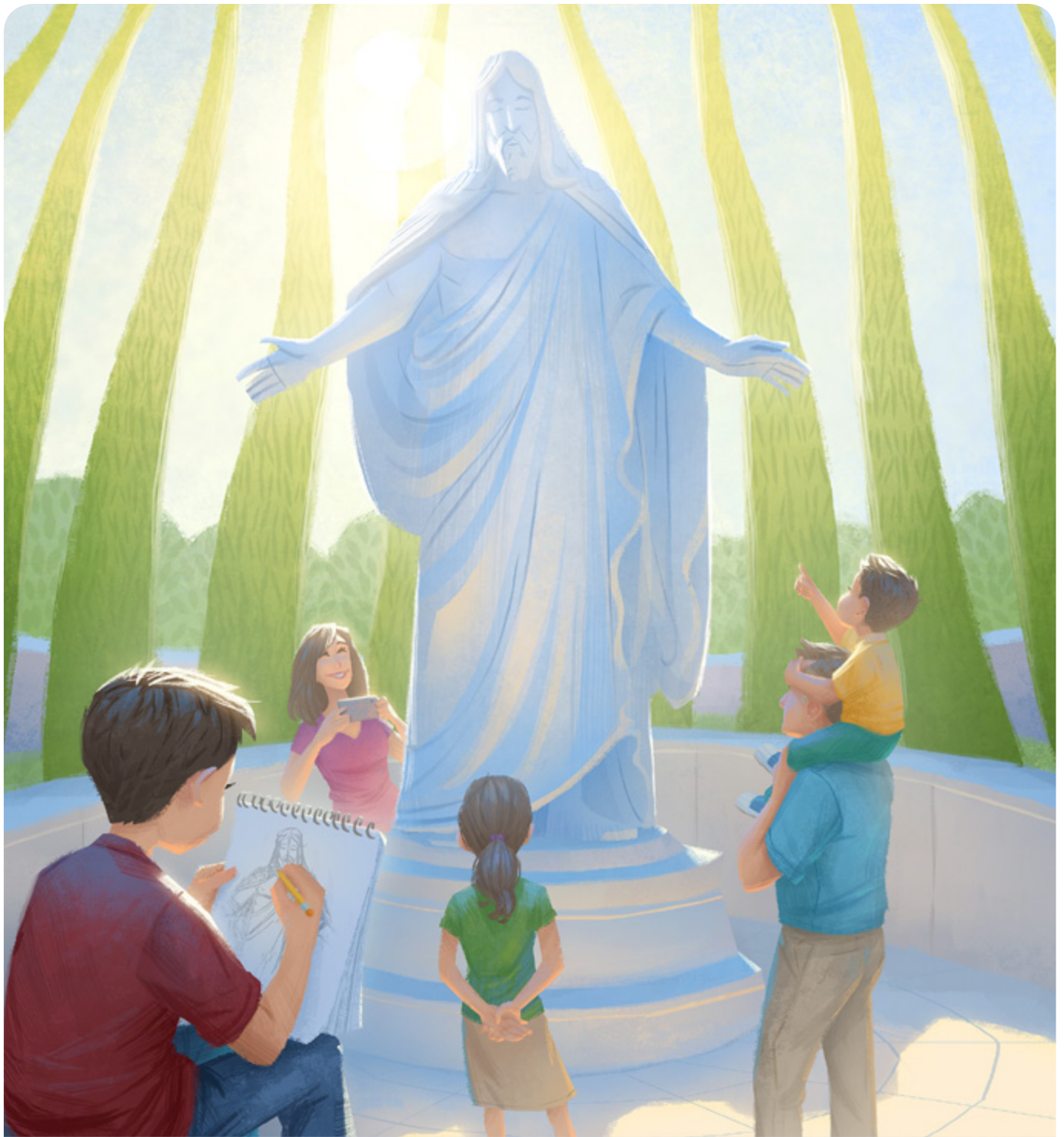
POŠLETE NÁM HVĚZDIČKU!

Ježíš nás požádal: „Svět' světlo vaše před lidmi.“ (Matouš 5:16.) Jak necháváte své světlo zářit?

Hvězdu vystříhnete a napíšete na ni svůj příběh.

Požádejte jednoho z rodičů, aby fotografií vaší hvězdy společně se svým svolením zaslal na

adresu liahona@ldschurch.org.

„Mám víru v Ježíše Krista a v Jeho roli jako našeho Spasitele a Vykupitele a mám o tom svědectví.“

Starší Gary E. Stevenson
Kvorum Dvanácti apoštolů

Z proslovu „A Gospel Perspective“ (zasvěčující shromáždění Univerzity Brighama Younga-Havaj, 19. září 2017), devotional.byuh.edu.

Klub čtenářů

Knihy Mormonovy

PŘIPOJTE SE K NÁM TÍM, ŽE BUDETE ČÍST KNIHU MORMONOVU!

Můžete číst sami, s rodinou nebo s kamarádem. Pak nám pošlete fotografii, jak čtete Knihu Mormonovu, a povězte nám o něčem, co jste se z ní dozvěděli, nebo nám z ní povyprávějte svůj oblíbený příběh.

Svůj příspěvek nám zašlete prostřednictvím stránek liahona.lds.org (klikněte na „Submit an Article“ [„Odeslat článek“]).

Verš z písem na tento měsíc: Helaman 5:12

„Pamatujte, pamatujte, že na skále
Vykupitele našeho, jenž jest Kristus,
Syn Boží, musíte postavit základ svůj.“

Knihu Mormonovu čteme s rodinou. Někdy příběhy z ní předvádíme. Moc nás to baví. Každý den se naučím něco nového a nová slova. Pomáhá mi to soustředit se na shromáždění svátosti a během Primárek.

Také mi to pomáhá mít s rodinou hezké vztahy.

Amaron I., 7 let, Phnom Penh, Kambodža

Knihu Mormonovu čtu ráda od té doby, kdy nás s ní misionáři seznámili. Můj oblíbený příběh je v knize Mosiášově, kdy král Beniamin vedl svůj lid skrze víru. Chci být věrná a dělat to, o co

mě rodiče žádají.

Janice S., 10 let, Iloilo, Filipíny

NAŠE STRÁNKA

„První vidění“, Alana L., 7 let, Sao Paulo, Brazílie

Marco Z., 9 let, Lima, Peru

Jsem moc rád, že jsem se dal pokřtít v pravé Církvi Ježíše Krista. Vím, že Kniha Mormona je pravdivá, a moc rád ji každý den čtu. Díky tomu jsem pro své sourozence zodpovědnějším starším bratrem.

Andrei L., 10 let, Iloilo, Filipíny

Harada K., 8 let, Jokohama, Japonsko

Rut byla věrnou přítelkyní

Jedna žena jménem Noémi žila se svými dvěma syny a jejich manželkami. Když oba její synové zemřeli, Noémi řekla jejich manželkám, že se mohou odstěhovat zpátky ke své rodině. Ale jedna z nich – Rut – byla věrná. Rozhodla se, že s Noémi zůstane a bude o ni pečovat. Rut se vydala sbírat obilí na nedaleké pole. Majitel pole slyšel o tom, jak je Rut hodná. Zachoval se k Rut laskavě. Rut se rozhodla, že se za něj provdá. Rut a Noémi zůstaly dobrými přítelkyněmi a Noémi pomáhala Rut starat se o syna. O mnoho let později se v této rodové linii narodil Ježíš. To znamená, že Rut byla jedním z Ježíšových předků!

Přečtěte si o Rut v Rut 1–4.

„Rut byla laskavá a milující“, Kylee Q., 8 let, Virginie, USA

RUT

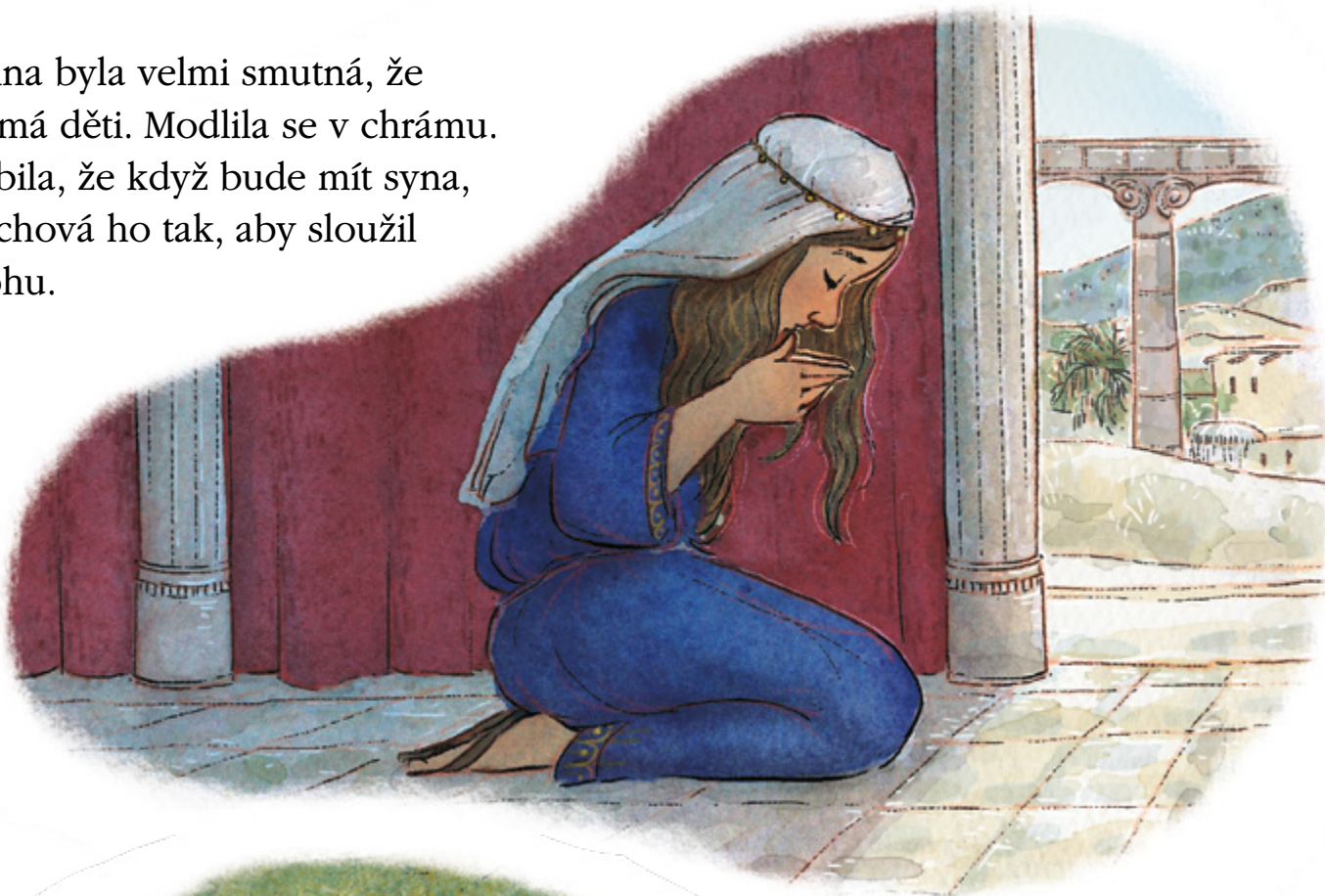
Rut se rozhodla, že bude věrnou přítelkyní, a já to dokážu taky!

- Nauč se nazpaměť Rut 1:16.
- Být věrný znamená někoho podporovat, i když je to těžké. Napiš si do deníku něco o tom, jak byl někdo věrný tobě.
- Začni tento týden s někým kamarádit. Zjisti o svém kamarádovi tři legrační věci!
- Mohu být dobrým kamarádem díky tomu, že budu ...

Anna a Samuel

Kim Webb Reidová

Anna byla velmi smutná, že nemá děti. Modlila se v chrámu. Slíbila, že když bude mít syna, vychová ho tak, aby sloužil Bohu.

Nakonec se Anně a jejímu manželovi děťátko narodilo! Anna ho pojmenovala Samuel. Věděla, že Bůh její modlitby zodpověděl.

Když Samuel vyrostl, Anna svůj slib dodržela. Požádala Elího, kněze v chrámu, aby Samuela naučil sloužit Bohu. Elí se o Samuela staral.

Jednou v noci, když byl Samuel v posteli, uslyšel hlas. Zeptal se Elího, zda ho volal. Elí řekl, že to se k Samuelovi snaží mluvit Bůh. Když Samuel uslyšel tento hlas znovu, naslouchal. Pak k němu Bůh promluvil. Samuel Boha poslouchal a následoval Ho.

Mohu se učit o Bohu a řídit se Jeho příkázáními! ■

Z 1. Samuelovy 1-3.

Mohu se dělit s druhými

ILUSTRACE APRYL STOTTOVA

President
Ezra Taft Benson
(1899–1994)

KNIHA MORMONOVA PŘINÁŠÍ HOJNOST

V této knize je moc, která vám začne proudit do života v okamžiku, kdy ji začnete vážně studovat.

Není snad hluboko v našem srdci něco, co touží přilnout těsněji k Bohu, být v každodenním životě více takovým jako On, pociťovat, že je neustále s námi? Je-li tomu tak, pak nám toho Kniha Mormonova pomůže dosáhnout lépe než kterákoli jiná kniha.

Nejde jen o to, že nás Kniha Mormonova učí pravdě, i když ona nás skutečně pravdě učí. Nejde jen o to, že Kniha Mormonova vydává svědectví o Kristu, i když ona ho také skutečně vydává. Jde ještě o něco více. V této knize je moc, která vám začne proudit do života v okamžiku, kdy ji začnete vážně studovat.

Naleznete větší moc odolávat pokušením. Naleznete moc vyvarovat se klamu. Naleznete moc stát na těsné a úzké cestě. Pisma se nazývají „slova života“ (NaS 84:85), a nikde to neplatí více než u Knihy Mormonovy. Když začnete hladovět a žíznit po těchto slovech, budete objevovat život ve větší a větší hojnosti. ...

Tyto sliby – více lásky a harmonie v rodině, větší úcta mezi rodičem a dítětem, více duchovnosti a spravedlivosti – nejsou planými slibami, ale přesně tím, co měl Prorok Joseph

Smith na mysli, když řekl, že Kniha Mormonova nám pomůže přilnout těsněji k Bohu. ...

Před více než deseti lety jsem ohledně Knihy Mormonovy pronesl následující prohlášení:

„Má to, jak přijímáme tuto knihu, nějaké věčné důsledky? Ano, buď k našemu požehnání, nebo k našemu zatracení.“

Každý Svatý posledních dnů má učinit ze studia Knihy Mormonovy celoživotní záležitost. Jinak zanedbává to, co by jeho celému životu mohlo dát duchovní a intelektuální jednotu, a vystavuje svou duši riziku. Existuje rozdíl mezi obráceným, který je postaven na skále Kristově skrze Knihu Mormonovu a pevně se drží oné železné tyče, a tím, kdo to nedělá.“

... Nebuďme v odsouzení ... kvůli tomu, že bereme na lehkou váhu tento veliký a pozoruhodný dar, který nám Pán dal. Raději získávejme zaslíbení spojená s tím, že ji budeme chovat v srdci jako poklad. ■

„Kniha Mormonova – závěrný kámen našeho náboženství“, Liahona, říjen 2011, 53–58.

**CESTA NA ZÁPAD,
DAVID MEIKLE**

Mezi lety 1856 a 1860 se vydalo deset výprav s ručními vozíky a s třemi tisíci Svatými posledních dnů, kteří emigrovali z Anglie, Walesu, Skotska a skandinávských zemí, na pouť dlouhou více než dva tisíce kilometrů, aby se připojili k dalším Svatým v Sionu. Tito pionýři vlekli veškerý svůj majetek přes americké pláně ve vozících o rozměrech 1 x 1,5 metru.

MLADÍ DOSPĚLÍ

**MÁTE POCIT, ŽE JSTE
BEZ SPOJENÍ?**

*Žijeme v době nesoustředěnosti
a nulové čekací doby. Abychom se
však mohli skutečně spojit s Bohem,
musíme zpomalit a upokojit se.*

48

MLÁDEŽ

**ZÁPASÍTE S TĚŽKOU
OTÁZKOU? TOTO
VÁM POMŮŽE.**

50

SHROMÁŽDĚNÍ SVÁTOSTI

**7 TIPŮ, JAK
SI PŘIPRAVIT
A PŘEDNĚST
PROSLOV**

56

DĚTI

**PŘIDEJTE SE DO
NAŠEHO KLUBU
ČTENÁŘŮ KNIHY
MORMONOVY!**

73

CÍRKEV
JEŽÍŠE KRISTA
SVATÝCH
POSLEDNÍCH DNŮ

CZECH

9